

O Evaňjelium le Matušoskro

Le Ježišoskro rodokmeňos

¹ O ľil pal o rodokmeňos le Ježišoskro Kristoskro, čhavo le Davidoskro, čhavo le Abrahamoskro.

² O Abraham sas dad le Izakoske,
o Izak sas dad le Jakoboske,
o Jakob sas dad le Judaske the leskre
phralenge

³ a o Juda sas dad le Perciske the le
Zerachoske, savenge sas daj e Tamar.

O Perc sas dad le Checronoske,
o Checron sas dad le Ramoske,

⁴ o Ram sas dad le Aminadaboske,
o Aminadab sas dad le Nachšonoske,
o Nachšon sas dad le Salmonoske,

⁵ o Salmon sas dad le Boaziske la Rachabatar
a o Boaz sas dad le Obedoske la Rutatar.

O Obed sas dad le Izajoske,

⁶ o Izaj sas dad le kraliske le Davidoske.

O David sas dad le Šalamunoske, savo uliľa le
Urijašiskra romňatar.

⁷ O Šalamun sas dad le Rechabemoske,
o Rechabem sas dad le Abijoske,
o Abijah sas dad le Asaske,

⁸ o Asa sas dad le Jošafatoske,
o Jošafat sas dad le Jehoramoske
a o Jehoram sas dad le Oziašoske.

- ⁹ O Oziaš sas dad le Jotamoske,
o Jotam sas dad le Achazoske,
o Achaz sas dad le Chizkijoske,
¹⁰ o Chizkijah sas dad le Menašeske,
o Menaše sas dad le Amonoske
a o Amon sas dad le Jozijašoske.
¹¹ O Jozijaš sas dad le Jekonijašiske the leskre
phralenge akor, sar sas o nipi andral o
Izrael zaile andro Babilon.
- ¹² Paloda, sar sas o Izraeliti zaile andro Ba-
bilon,
le Jekonijaš sas čhavo o Šealtiel
a o Šealtiel sas dad le Zerubabeloske.
¹³ O Zerubabel sas dad le Abijudoske,
o Abijud sas dad le Eljakimoske,
o Eljakim sas dad le Azoriske,
¹⁴ o Azor sas dad le Cadokoske,
o Cadok sas dad le Achimoske
a o Achim sas dad le Elijudoske.
¹⁵ O Elijud sas dad le Eleazaroske,
o Eleazar sas dad le Matanoske,
o Matan sas dad le Jakoboske
¹⁶ a o Jakob sas dad le Jozefoske, savo sas
rom la Mariake, savake uliła o Ježiš, saves
vičinen Kristus.
- ¹⁷ Avke savore pokoleňja le Abrahamostar dži
o David sas dešuštar (14); le Davidostar dži
akor, sar sas o Izraeliti zaile andro Babilon, sas
dešuštar pokoleňja; a akorestar dži o Kristus sas
tiš dešuštar pokoleňja.

Sar uliła o Ježiš Kristus

18 O Ježiš Kristus uliła kavke: Akor, sar sas leskri daj e Maria mangadi le Jozefoha, sar mek leha na sas veraduňi, sikađa pes, hoj hiňi khabňi le Svete Duchostar. 19 Ale o Jozef, lakro rom, sas čačipnaskro manuš a vaš oda, hoj lake na kamelas te kerel ladž, kamla la počoral te premukel.

20 Sar pal oda gondolinelas, sikađa pes leske o aňjelos le Rajeskro andro suno a phenda: „Jozef, čhavo le Davidoskro, ma dara tut te lel la Maria romňake, bo oda čhavoro, saves oj užarel, hin le Svete Duchostar. 21 Ulola lake čhavoro a deha leske o nav Ježiš, bo ov zachraňinela peskre manušen andral lengre bini.“

22 Kada savoro pes ačhila vašoda, hoj pes te naplňinel oda, so phenda o Raj prekal o prorokos:

23 „*Dikh, e pačivali džuvli ačhela khabňi,
ulola lake čhavoro
a dena leske o nav Immanuel,*“

so hin prethodo: *O Del amenca.*

24 Sar o Jozef uštila andral o soviben, kerda avke, sar leske oda phenda o aňjelos le Devleskro, a ila peske la Maria romňake. 25 Ale le Jozef na sas la Mariaha nič dži akor, medik lake na uliła o čhavoro. A ov leske diňa o nav Ježiš.

2

O godaver murša pal o vichodos

1 O Ježiš uliła andro Betlehem andre Judsko, sar sas o Herodes kralis. Palis avle andro Jeruzalem o godaver murša pal o vichodos 2 a phučenas: „Kaj hin oda židoviko kralis, savo

uľiľa? Bo dikhľam leskri čercheň, sar avelas avri, a avľam anglal leste te bandol.“

³ Sar oda šunda o kralis Herodes, predarandĭľa a the calo Jeruzalem leha. ⁴ A vičinda savore anglune rašajen the le zakoňiken a phučľa lendar: „Kaj uľola o Kristus?“

⁵ On leske phende: „Andro Betlehem andre Judsko, bo avke pisinda o prorokos:

⁶ *„Ale tu, Betlehem, andre judsko phuv,
ňisoha na sal nekcikneder le anglune foren-
dar andre Judsko,*

*bo andral tu mange avela o vodcas,
savo ľidžala mire manušen, le Izrael, sar
bakroren.’“*

⁷ Akor o Herodes vičinda počoral le godavere muršen a mištes pes lendar dophučľa, kana pes lenge sikada e čercheň. ⁸ Avke len bičada andro Betlehem a phenda: „Džan a mištes tumen dophučen pal oda čhavoro. Sar les arakhena, den mange oda te džanel, hoj the me te džav a te banduvav anglal leste.“

⁹ On šunde, so phenda o kralis, a gele het. A e čercheň, savi dikhle te avel avri, džalas anglal lende, medik na zaačĭľa upral oda than, kaj sas o čhavoro. ¹⁰ Sar dikhle e čercheň, igen radisalĭle. ¹¹ A sar gele andro kher, arakhle le čhavores la Mariaha, leskra daha. Pele pro khoča a bandonas anglal leste. Ile avri peskre dari a dine les somnakaj, kaďidlos the mirha. ¹² Ale andro suno lenge sas phendo, hoj te na džan pale ko Herodes, vašoda gele avre dromeha pale andre peskri phuv.

O Jozef denašel la famelijaha andro Egipt

¹³ Sar on odgele, sikada pes o aņjelos le Rajeskro le Jozefoske andro suno a phenda: „Ušti, le tuha le čhavores the leskra da a denaš andro Egipt! Ačh ode dži akor, medik tuke na phenava! Bo o Herodes rodela le čhavores, hoj les te murdarel.“

¹⁴ Avke o Jozef uštiła, ıla peha rači le čhavores the leskra da a denašla andro Egipt. ¹⁵ Sas ode dži akor, medik na muła o Herodes, hoj pes te naplñinel oda, so phenda o Raj prekal o prorokos: „*Andral o Egipt vičindom mire čhas.*“

O Herodes del te murdarel avri le muršoren

¹⁶ Sar dikhła o Herodes, hoj o godaver murša leha thode avri, igen cholisalila. Diņa te murdarel savore muršoren dži duj berš andro Betlehem the pašal cali odi phuv, pal oda časos, pre savo pes mištes dophučła le godavere muršendar. ¹⁷ Akor pes ačhila oda, so sas phendo prekal o prorokos Jeremijaš:

¹⁸ „*O hangos šundol andro foros Rama,
e bari žala the o zoralo roviben.
Oda e Rachel rovel vaš peskre čhave
a na del pes te pošešinel,
bo on imar nane.*“

Aven pale andral o Egipt

¹⁹ Sar muła o Herodes, sikada pes andro suno o aņjelos le Rajeskro le Jozefoske andro Egipt ²⁰ a phenda leske: „Ušti, le tuha le čhavores the leskra da a dža pale andro Izrael, bo ola, ko kamenas te murdarel le čhavores, imar mule.“

²¹ Avke o Jozef uštíla, íla peha le čhavores the leskra da a avla pale andro Izrael. ²² Ale sar šunda, hoj o Archelaos kralinel andre Judsko vaš o Herodes, leskro dad, daralas pes ode te džal. Andro suno leske sas phendo, hoj te džal andre Galileja. ²³ Vašoda geľa ode a bešelas andro foros, so pes vičinel Nazaret, hoj pes te naplňinel oda, so sas phendo prekal o proroka, hoj ov pes vičinel Nazaretsko.

3

O Jan Krstiteľ

¹ Andre ola dživesa avla o Jan Krstiteľ a kazinelas pre judsko pušta ² a phenelas: „Visaren tumen le binendar! Bo pašes hin le ňeboskro krališagos!“ ³ O Jan hin oda, pal savo imar anglal phenda o prorokos Izajaš:

„O hangos vičinel pre pušta:

„Pripravinen o drom le Rajeske,

rovňinen prekal leste avri o chodňiki!“ “

⁴ Ov sas urdo andro gada la řavakra srstatar, pašal o per les sas cipuno sirimos a chalas kobilki the maľakro medos. ⁵ Akor avenas ke leste o manuša andral o Jeruzalem, cali Judsko the cali phuv pašal o paňi Jordan ⁶ a phenenas avri peskre bini a ov len bolelas andro paňi Jordan.

⁷ A sar dikhľa, hoj but Farizeja the Saduceja aven pre leskro bolípen, phenda lenge: „E famelija le sapengri! Ko tumenge sikada, sar te denašel le Devleskra cholatar, so avela? ⁸ Dživen avke, hoj o manuša te dikhen, hoj tumen visardan le binendar! ⁹ Ma gondolinen tumenge, hoj phenena: ‚Se o Abraham hino amaro dad!‘

Bo phenav tumenge, hoj o Del kale bendar šaj kerel le Abrahamoskre čhaven! ¹⁰ O tover imar hino prithodo paš o koreñis le stromengro a dojekh stromos, savo na anel lačo ovocje, ela čhindo tele a čhido pre jag.

¹¹ Me tumen bolav le pañeha, hoj pes te sikavel, hoj tumen visardan le binendar, ale oda, ko avel pal ma, hino zoraleder sar me. Na som hodno leske mek añi o sandalki te lidžal. Ov tumen bolela le Svete Duchoha the la jagaha. ¹² Andre leskro vast hin o vejaris a ov prežužarela peskro humnos. O prežužardo zrnos sthovela andre peskri stodola, ale o phus labarela andre jag, so šoha na murdałola andre.“

O Jan bolet le Ježiš

¹³ Akor avla o Ježiš andral e Galileja paš o Jordan pal o Jan, hoj pes leske te del te bolet.

¹⁴ No o Jan leske na kamelas te domukel a phenelas: „Mange kempel, hoj te avav boldo tutar a tu aves pal ma?“

¹⁵ Ale o Ježiš leske odphenda: „Akana muk avke! Bo kempel amenge te kerel savoro spravodlišagos.“ A palis leske o Jan domukla.

¹⁶ Sar sas o Ježiš boldo, takoj avla avri andral o pañi. Akor phundriła o ñebos a dikhlła, hoj o Duchos le Devleskro sar holubica avelas tele pre leste. ¹⁷ A andral o ñebos šundilła o hangos: „Kada hin miro čhavo, saves kamav. Lestar man hin o radišagos!“

4

O beng pokušinel le Ježiš

¹ Palis o Duchos ligenda le Ježiš pre pušta, hoj les o beng te pokušinel. ² O Ježiš poscinelas saranda (40) dživesa the saranda rača a palis bokhalila avri. ³ Avla ke leste o beng, hoj les te pokušinel, a phenda: „Te sal o Čhavo le Devleskro, phen, hoj kale bendar te ačhen mare.“

⁴ Ov odphenda: „Hin pisimen: *„O manuš na dživela ča le marestar, ale dojekhe lavestar, savo avel avri andral le Devleskro muj.’* “

⁵ Akor les ila o beng andro sveto foros, thođa les te ačhel upre pro agor le Chramoske ⁶ a phenda leske: „Te sal o Čhavo le Devleskro, čiv tut tele. Se hin pisimen:

*„Prikazinela peskre aňjelenge pal tu
a chudena tut pro vasta,
hoj te na demes o pindro pro bar.’* “

⁷ O Ježiš leske odphenda: „Ale hin the pisimen: *„Na pokušineha le Rajes, tire Devles!’* “

⁸ Pale les ila o beng pro igen učo verchos a sikada leske savore krališagi le svetoskre the lengro baro šukariben. ⁹ A phenda leske: „Kada savoro tuke dava, te angle mande bandoha a lašareha man.“

¹⁰ Akor leske o Ježiš phenda: „Dža het, bengeja, bo hin pisimen: *„Ča anglo Raj, tiro Del, bandoha a ča leske korkoreske služineha!’* “

¹¹ Akor o beng geľa het, avle o aňjela a kerenas pašal leste.

O Ježiš chudel te služinel andre Galileja

¹² Sar o Ježiš šunda, hoj phandle le Jan andre bertena, geľa andre Galileja. ¹³ Avla het andral

o Nazaret, hoj te bešel andro foros Kafarnaum, savo hino paš o moros andro phuva Zebulun the Naftali, ¹⁴ hoj pes te naplñinel oda, so phenda o prorokos Izajaš:

¹⁵ „E phuv le Zebulunoskri the e phuv le Naf-taliskri,
o drom paš o moros, pal o Jordan,
e Galileja le pohanengri!

¹⁶ O manuša, save dživenas andro kalipen,
dikhle baro kham.

Olenge, ko dživenas andre odi phuv andro ciños
le meribnaskro,
avla avri o kham.“

¹⁷ Akorestar chudña o Ježiš te kazinel: „Vis-aren tumen le binendar, bo pašes hin le ñeboskro krališagos!“

O Ježiš vičinel le ešebne učeñiken

¹⁸ Sar phirelas pašal o Galilejsko moros, dikhľa duje phralen, le Šimon (saves vičinen Peter) the le Andrej leskre phrales, sar mukenas e sita andro moros, bo sas ribara. ¹⁹ A phenda lenge: „Aven pal ma a me tumendar kerava ribaren, so chudena le manušen.“ ²⁰ On takoj omukle o siti a gele pal leste.

²¹ Sar geľa sikra dureder, dikhľa avre duje phralen, le Jakob the le Jan, le Zebedeoskre čhaven. Sas pre lodka lengre dadeha le Zebe-deoha a prikerenas o siti. Vičinda len ²² a on takoj omukle e lodka the peskre dades a gele pal leste.

O Ježiš sikavel the sasťarel

²³ O Ježiš phirelas pašal cali phuv Galileja a sikavelas ode andro sinagogi. Kazinelas o evaņjelium pal o krališagos a sastarelas dojekh nasvaliben the dojekh dukh, so sas le manušen.

²⁴ A rozligendā pes pal leste o hiros pal cali Sirija. Anenas ke leste savoren, ko sas nasvale a cerpinenas andro dukha, olen, ko sas zaphandle le demonenca abo saven sas epilepsija, a the le kaliken. A o Ježiš len sastarelas. ²⁵ Džanas pal leste but manuša andral e Galileja, andral o Dekapolis, Jeruzalem, Judsko the andral e phuv pal o Jordan.

5

O vakeriben pro verchos

¹ Sar o Ježiš dikhla, hoj avle but manuša, gela upre pro brehos. Bešla peske a leskre učenika avle paš leste. ² A chudņa len te sikavel.

Ko hin bachtalo

- ³ „Bachtale hine o čore pro duchos,
bo lengro hin o ņeboskro krališagos.
- ⁴ Bachtale hine ola, ko roven,
bo o Del lenge dela pale o radišagos.
- ⁵ Bachtale hine o pokorna,
bo lengri ela e phuv.
- ⁶ Bachtale hine ola, ko hine bokhale the smedna
pal o spravodlišagos,
bo on ena čalarde.
- ⁷ Bachtale hine o lačhejileskre,
bo o Del ela ke lende lačhejileskro.
- ⁸ Bachtale hine o žužejileskre,
bo on dikhena le Devles.

9 Bachtale hine ola, ko anen o smirom maškar o manuša,

bo on pes vičinena le Devleskre čhave.

10 Bachtale hine ola, pre kaste džan vaš o spravodlišagos,

bo lengro hin o ņeboskro krališagos.

11 Bachtale avena, te vaš ma pre tumende namištes vakerena, džana pre tumende a klamišagoha pre tumende phenena savoro nalačipen. 12 Radisaŀon a thoven baripen, bo baro hin tumaro počiŀiben andro ņebos, bo kavke džanas the pro proroka, save sas angle tumende.“

O lon the o švetlos le phuvakro

13 „Tumen san o lon la phuvakro. Te o lon našavela peskro londipen, soha pes londarela? Pre ņisoste imar nane lačo, ča hoj pes te čhivel avri tel o pindre le manušenge.

14 Tumen san o švetlos le svetoskro. O foros, so ačhel upre pro verchos, našti te garuvel. 15 Se e momeli na labaren pre oda, hoj la te garuven tel e piri, ale thoven la pro svietŀnikos a labol savorenge andro kher. 16 Avke mi labol tumaro švetlos anglo manuša, hoj te dikhen tumare lače skutki a te lašaren tumare Dades, savo hino andro ņebos.“

Pal o Zakonos

17 „Ma gondolinen tumenge, hoj avl'om te zrušinel o Zakonos abo le Proroken. Na avl'om len te zrušinel, ale te dolikerel. 18 Bo čačipen phenav tumenge, hoj medik na našlona e phuv the o ņebos, na našlola aŀi jekh pismenkos aŀi jekh čjarkica andral o Zakonos, medik pes

savoro na ačhela. ¹⁹ Oles, ko zrušindahas ča jekh le nekciknedere prikazaňjendar a sikadaahas avke le manušen, vičinena nekcikneder andro ňeboskro krališagos. Ale oles, ko len dolikerela a sikavela, vičinena baro andro ňeboskro krališagos. ²⁰ Bo phenav tumenge, te na ela tumaro spravodlišagos feder sar le zakoiňkengro the le Farizejengro, šoha na džana andro ňeboskro krališagos.“

Pal o rušiben

²¹ „Šundan, hoj sas phendo le phure dadenge: ‚*Na murdareha!* Oda, ko murdardahas, mušinel te džal pro sudos.‘ ²² Ale me tumenge phenav, hoj sako, ko rušel pre peskro phral, mušinel te džal pro sudos. Sako, ko phendahas peskre phraleske: ‚Tu demado!‘, mušinel te džal angle Bari Rada. A sako, ko phendahas: ‚Tu dilino!‘, ela čhido andro jagalo peklos.

²³ Te andahas tiro daros pro oltaris a ode tuke avlahas pre godi, hoj tire phrales hin vareso pre tute, ²⁴ muk ode tiro daros anglo oltaris, dža a lačhuv tire phraleha. Palis av a obetin tiro daros.

²⁵ Gondolin mištes a dovaker tut sigo oleha, ko džal pre tute, medik sal leha pro drom, hoj tut te na del andre le sudcaske a o sudcas tut diňahas le stražňikoske a palis tut čhidehas andre bertena.

²⁶ Čačipen phenav tuke, hoj odarik na aveha avri, medik savoro na počineha.“

Pal o lubipen

²⁷ „Šundan, hoj sas phendo: ‚*Na kereha lubipen!*‘ ²⁸ Ale me tumenge phenav, hoj oda, ko dikhela žadoscaha pre džuvli, oda imar kerđa

laha lubipen andre peskro jilo. ²⁹ Te tut cirdel pro binos tiri čači jakh, džubin la avri a čhiv la tutar het! Bo feder tuke hin, hoj te merel jekh kotor tutar, sar te calo tiro felos ulahas čhido andro peklos. ³⁰ Te tut cirdel pro binos tiro čačo vast, odčhin les a čhiv tutar het! Bo feder tuke hin, hoj te merel jekh kotor tutar, sar te calo tiro felos ulahas čhido andro peklos.“

Pal o rozvod

³¹ „Sas avke phendo: *„Oda, ko bičhavel peskra romňa het, mi pisinel lake o rozvodno lil.“* ³² Ale me tumenge phenav, hoj oda, ko bičhavel peskra romňa het, te oj na kerđa lubipen, lidžal la andro lubipen. A sako, ko peske lela kajsa romňa, savi hiňi rozvedzimen, kerel lubipen.“

Pal e vera

³³ „Šundan mek, hoj sas phendo le phure dadenge: *„Na leha vera klamišagoha, ale dolikereha le Rajeske tiri vera!“* ³⁴ Ale me tumenge phenav, hoj šoha te na len vera, aňi pro ņebos, bo oda hin o tronos le Devleskro, ³⁵ aňi pre phuv, bo oda hin o than, kaj ov thovel peskre pindre, aňi pro Jeruzalem, bo oda hin o foros ole bare Kraliskro. ³⁶ Aňi pre tiro šero na leha vera, bo mek aňi jekh bal našti keres parno abo kalo. ³⁷ Ale sar vakeren, ta vakeren avke, hoj tumaro ‚He‘ mi el ‚He‘ a tumaro ‚Na‘ mi el ‚Na‘. Savoro, so hin buter upral oda, hin le nalačhestar.“

Te na visaren pale o nalačo

³⁸ „Šundan, hoj sas phendo: *„E jakh vaš e jakh a o dand vaš o dand.“* ³⁹ Ale me tumenge phenav:

Ma de pale oleske, ko tuke kerel namištes. A oleske, ko tut demela pal jekh čham, visar the aver. ⁴⁰ Te vareko pes tuha kamel te sudzinel, hoj tuke te lel o gad, muk leske the o plaštos. ⁴¹ A te vareko tut ispidela, hoj leha te džas a te lidžas leske o veci jekh kilometros, dža leha duj. ⁴² Te tutar vareko mangel vareso, de les. A ma visar tut olestar, ko tutar kamel vareso kečeň.“

Pal o kamiben ko nepřijatěla

⁴³ „Šundān, hoj sas phendo: ‚Kameha tire prijatelīs a na kameha tire nepřijatelīs.‘ ⁴⁴ Ale me tumenge phenav: Kamen peskre nepřiatelēn, [žičinen o lačho olenge, ko tumen prekošen, keren o lačhipen olenge, ko tumen našti avri ačhen] a mangel pes ko Del vaš ola, [ko tumen tele dikhen] a džan pre tumende, ⁴⁵ hoj te aven o čhave tumare Dadeskre, savo hino andro ňebos. Bo ov kerel, hoj o kham te avel avri pro nalache the pro lače a del o brišind pro čačipnaskre the pro načačipnaskre. ⁴⁶ Bo te kamlanas ča olen, ko tumen kamen, savo počiniben tumen užarel? Či na keren oda the o colņika? ⁴⁷ A te pozdravindanas ča tumare phralen, soha ulanas aver? Či na keren oda the o manuša, save na prindžaren le Devles? ⁴⁸ Vašoda tumen aven dokonala avke, sar tumaro Dad, savo hino andro ňebos.“

6

Sar te del le čoren

¹ „Den tumenge pozoris, hoj te na keren tumare lače skutki anglo manuša avke, hoj tumen

te dikhen, bo palis imar tumenge na počinela pale tumaro Dad, savo hino andro ņebos.

² Avke te des vareso le čoren, ma ker oda avke, hoj pal oda sako te džanel, sar oda keren ola dujemujengre, save pes rado presikaven andro sinagogi the pro ulici, hoj len o manuša te lašaren. Čaćipen phenav tumenge, hoj imar chudle peskro počiniben. ³ Ale sar tu des vareso le čoren, te na džanel jekh vast pal oda, so kerel dujto. ⁴ Bo te des oda andro garudipen, tiro Dad dikhel oda, so hin garudo, a ov tuke počinela pale.“

Pal e modlitba

⁵ „Sar tut modlines, ma av sar ola dujemujengre, bo sar pes on modlinen, rado ačhen andro sinagogi abo pre ulica, hoj len o manuša te dikhen. Čaćipen phenav tumenge, hoj imar chudle peskro počiniben. ⁶ Ale sar tut modlines, dža andre tiri komorka, phand pal tu o vudar a modlin tut tire Dadeske, savo hino andro garudipen. Bo tiro Dad dikhel oda, so hin garudo, a ov tuke počinela pale. ⁷ Ale sar tumen modlinen, ma beblinen but sar o pohana, bo on peske gondolinen, hoj ena avrišunde vašoda, hoj but vakeren. ⁸ Avke ma aven ajse sar on, bo tumaro Dad džanel, so tumenge kampil, mek sigeder sar lestar mangel.“

Le Rajeskri modlitba

⁹ „Tumen pes modlinen kavke:
 ,Dado amaro, savo sal andro ņebos,
 mi el pošvecimen tiro nav!

¹⁰ Mi avel tiro krališagos!

Mi ačhel pes tiri voła
avke sar andro ņebos,
avke the pre phuv!

¹¹ De amen adadžives o maro,
so amenge kampil sako džives,

¹² a odmuk amenge amare bini,
avke sar the amen odmukas
olenge, ko amen dukhade.

¹³ A ma domuk amenge, hoj te avas pokušimen,
ale chrañin amen le nalačhestar.

[Bo tiro hin o krališagos
the e zor the e slava pro furt. Amen.]'

¹⁴ Bo te tumen odmukena le manušenje lengre
bini, odmukela the tumenge tumaro Dad andral
o ņebos. ¹⁵ Ale te tumen na odmukena le
manušenje lengre bini, añi tumaro Dad tu-
menge na odmukela tumare bini.“

Pal o postos

¹⁶ „Sar tumen poscinen, ma aven sar ola
dujemujengre, save keren chmurava muja a
zamuken pes, hoj le manušenje te sikaven, hoj
pes poscinen. Čačipen phenav tumenge, hoj
imar chudle peskro počiniben. ¹⁷ Ale sar tut
poscines, uchan o bala a thov (omor) o muj, ¹⁸ hoj
te na dikhen o manuša, hoj tut poscines, ale tiro
Dad, savo hino andro garudipen. A tiro Dad,
savo dikhel oda, so hin garudo, tuke počinela
pale.“

Pal o barvalipen andro ņebos

¹⁹ „Ma skiden tumenge o barvalipen pre phuv,
kaj len e hardza the o kirme chan a kaj pes
dochuden o zbujņika a čoren, ²⁰ ale skiden

tumenge o barvalipen andro ņebos, kaj len na chan aňi e hardza aňi o kirme a kaj pes o zbujňika na dochuden aňi na čoren. ²¹ Bo ode, kaj hin tiro barvalipen, ode ela the tiro jilo.

²² E jakh hiňi e lampa le teloskri. Te tiri jakh hiňi žuži, ela o švetlos andre calo tiro telos, ²³ ale te nane tiri jakh žuži, calo tiro telos hino andro kalipen. Akor te oda švetlos andre tu hin kalipen, savo baro hin o kalipen?

²⁴ ņiko našti služinel duje rajenge. Bo jekhes kameha a dujtones našti avri ačheha, abo jekhes rado dikheha a dujtones tele dikheha. Našti služinen the le Devleske the le loveŋge*.“

Te mukas pes pro Del andre savoreste

²⁵ „Vašoda tumenge phenav: Ma trapinen tumen pal tumaro dživipen, so chana a so pijena, aňi pal tumaro telos, so urena. Či nane o dživipen buter sar o chaben a o telos sar o gada? ²⁶ Dikhen pro čirikle pro ņebos, hoj aňi na sadzinen, na kiden upre aňi na sthoven andro šopi, a tumaro ņeboskro Dad pes pal lende starinel! Či tumen na san vzacneder sar on? ²⁷ A ko tumendar oleha, hoj pes trapinel pal o dživipen, peske šaj dothovel sikra paš o dživipen? ņiko.

²⁸ Soske tumen ajci trapinen pal o gada? Dikhen pro maľakre kvitki, sar baron. On na keren buči aňi na heklinen. ²⁹ No phenav tumenge, hoj aňi o Šalamun andre calo peskro škariben na sas avke urdo sar jekh lendar. ³⁰ Te

---

* **6:24** 6,24 la mamonake

o Del e maľakri čar kavke uravel, so adadžives hiñi a tajsja ela čhidī andro bov, ta akor tumen na uravela buter? Manušale cikne pačabnaha! ³¹ Vašoda tumen ma trapinen a ma phenen: ‚So chaha? So pijaha? So uraha?‘ ³² Bo kada savoro roden ola, ko na prindžaren le Devles. Se tumaro Dad andral o űebos džanel, hoj tumenge oda savoro kampil. ³³ Ale roden ešeb o krališagos le Devleskro the leskro spravodlišagos a savore kala veci tumenge ena dine paš oda. ³⁴ Avke ma trapinen tumen, so ela tajsja, bo tajsaskro džives pes starinela pal peste. Sako džives hin dos trapišagos.“

7

Te na sudzinen avren

¹ „Ma sudzinen, hoj te na aven sudzimen. ² Bo save sudoħa sudzinen, ajseħa avena sudzimen, a sava miraha merinen, ajsaha tumenge ela tiš merimen.

³ Soske dikhes o šmecos andre jakh tire phraleske a andre tiri jakh o kašt na dikhes?

⁴ Te andre tiri jakh hin o kašt, sar šaj phenes tire phraleske: ‚De, hoj tuke te lav avri o šmecos andral e jakh?‘ ⁵ Tu dujemujengro, ešeb le avri o kašt andral tiri jakh a palis dikheħa žužes, hoj te les avri o šmecos andral e jakh tire phraleske.

⁶ Ma den oda, so hin sveto, le rikonenge añi ma čivkeren tumare perli anglo bale, hoj pre lende te na uštaren le pindrenca, te na pes visaren a te na rozčingeren tumen.“

Mangen, roden, durkinen!

⁷ „Mangen a ela tumenge dino, roden a arakhena, durkinen a phundravela pes tumenge.

⁸ Bo sako, ko mangel, chudel, a ko rodel, arakhel, a oleske, ko durkinel, pes phundravela.

⁹ Ko tumendar hin ajsjo manuš, hoj te lestar leskro čhavo manglahas maro, ta diňahas les bar? ¹⁰ Abo te lestar manglahas riba, diňahas les sap? ¹¹ Avke, te tumen, save san nalače, džanen te del tumare čhaven o lače dari, či na dela sigeder tumaro Dad andral o ňebos o lače dari olen, ko lestar mangel!

¹² Savoro, so kamlanas, hoj o manuša te keren tumenge, oda keren tumen lenge. Bo kada hin, so sikavel le Mojžišoskro Zakonos the o Proroka.“

E cesno brana

¹³ „Aven andre prekal e cesno brana. Bo e buchli brana the buchlo drom lidžan andro meriben a but hin ajse, save prekal late džan andre. ¹⁴ Ale e cesno brana the o uzko drom lidžan andro dživipen a frima hin ajse, save oda arakhen.“

Pal o falošna proroka

¹⁵ „Den tumenge pozoris pro falošna proroka, save ke tumende aven sar bakrore, ale andro jilo hine dziva vlki. ¹⁶ Pal lengro ovocje len prindžarena. Či šaj andral o kraki te obkidel o hroznos, abo andral o koľaka o figi? ¹⁷ Avke dojekh lačo stromos anel lačo ovocje a o nalačo stromos anel nalačo ovocje. ¹⁸ O lačo stromos našti anel nalačo ovocje a aňi o nalačo stromos našti anel lačo ovocje. ¹⁹ Dojekh stromos, so na anel lačo ovocje, pes čhinel avri a čhivel

pre jag. ²⁰ Avke len prindžarena pal lengro ovocje.

²¹ Na sako, ko mange phenel: ‚Rajeja, Rajeja!‘, džala andro ņeboskro krališagos, ale ča oda, ko kerel e voľa mire Dadeskri, savo hino andro ņebos. ²² But džene mange andre oda Džives phenena: ‚Rajeja, Rajeja, či na prorokinahas andre tiro nav? Či na tradahas avri le demonen andre tiro nav? Či na kerahas but zazraki andre tiro nav?‘ ²³ Akor lenge phenava: ‚Šoha tumen na prindžaravas. Džan mandar het tumen, so kerenas o nalačhipen!‘ “

Pal o duj khera

²⁴ „Vašoda sako, ko šunel kala mire lava a dolikerel len, hino sar oda godaver manuš, savo ačhađa peskro kher pre skala. ²⁵ A avľa baro brišind, avle o paňa, phurdle o balvaja a demade pre oda kher, ale na peľa, bo sas ačhado pre skala. ²⁶ Ale sako, ko šunel kala mire lava a na dolikerel len, ela sar oda nagodaver manuš, savo ačhađa peskro kher pre poši. ²⁷ A avľa baro brišind, avle o paňa, phurdle o balvaja a demade pre oda kher a oda kher rozpeľa a sas calo zničimen.“

²⁸ Sar dovakerđa o Ježiš kala lava, o nipi pes čudalinenas upral leskro sikaviben, ²⁹ bo ov len sikavelas sar oda, kas hin autorita, a na sar lengre zakoňika.

8

O Ježiš sastarel le malomocnes

¹ Sar avľa o Ježiš tele pal o verchos, avenas pal leste igen but nipi. ² A avľa ke leste o malomocno, bandolas anglal leste a phendä: „Rajeja, te kamľalas, šaj man žužares.“

³ O Ježiš nacirdňa o vast, chudňa pes lestar a phendä: „Kamav, av sasto!“ A takoj sas žužo andral o malomocenstvo. ⁴ O Ježiš leske phendä: „De pozoris, hoj te na phenes ñikaske pal oda, ale džä, sikav tut le rašaske a obetin oda daros, so prikazinda o Mojžiš, sar svedectvos lenge.“

O Ježiš sastarel le veľiteliskre sluhas

⁵ Sar avľa o Ježiš andro Kafarnaum, avľa ke leste o veľitelis upral o šel slugađa a mangelas les: ⁶ „Rajeja, miro sluhas pašľol khere nasvalo, našti pes čhalavel a igen cerpinel.“

⁷ O Ježiš leske phendä: „Me džava a sastarava les avri.“

⁸ O veľitelis leske odphendä: „Rajeja, me na som hodno, hoj te aves andre miro kher. Ale phen ča lav a miro sluhas sastola avri. ⁹ Se the me som manuš tel e autorita avre manušeske a hin man autorita upral o slugađa. A te phenava kaleske: ‚Dža!‘ – ta džala; a avreske: ‚Av!‘ – ta avela; a mire sluhaske: ‚Ker kada!‘ – ta ov kerela.“

¹⁰ Sar oda šundä o Ježiš, čudalinda pes a phendä olenge, ko pal leste džanas: „Čaćipen phenav tumenge, hoj andro Izrael na arakhľom ñikas kajse bare pačabnaha. ¹¹ Ale phenav tumenge, hoj avena but džene pal o vichodos the pal o zapados a bešena paš o skamind le Abrahamoha, Izakoha the le Jakoboha andro ñeboskro krališagos, ¹² ale o čhave le

krališagoskre ena avričhide andro baro kalipen, kaj ela o roviben a randena le dandena andre dukh.“

¹³ Palis phendā o Ježiš le veliteliske: „Dža! Mi ačhel pes tuke avke, sar pačandilal.“ A leskro sluhas sastila avri andre odi ora.

O Ježiš sastarel but nasvale manušen

¹⁴ Sar avla o Ježiš andro kher ko Peter, dikhla leskra sasa, hoj pašlol a hin la horučka.

¹⁵ Chudña pes lakre vastestar a takoj latar e horučka geľa het. Oj uštila a kerelas pašal leste.

¹⁶ A sar zaračila, ande ke leste but dženen, save sas zaphandle le demonenca. A o Ježiš le laveha tradña avri le nalače dučen a savoren, savege sas namištes, sastarda avri, ¹⁷ hoj pes te naplñinel oda, so sas phendo prekal o prorokos Izajaš:

*„Ov ila pre peste amare slabišagi
a lidžalas amare nasvalibena.“*

Sar pes džal pal o Ježiš

¹⁸ Sar dikhla o Ježiš pašal peste igen but nipen, prikazinda le učeņikenge, hoj te džan la lodkaha pre aver sera. ¹⁹ Avla ke leste varesavo zakoniškos a phendā leske: „Učiťelina, džava pal tu všadzik, kaj džaha!“

²⁰ O Ježiš leske odphendā: „Le lišken hin peskre cheva, kaj šaj dživen, a le čiriklen andral o ņebos peskre hñizdi, ale le Čhas le Manušeskres nane kaj o šero te thovel.“

²¹ Aver leskre učeņikendar leske phendā: „Rajeja, domuk mange ešeb te džal te parunel mire dades.“

²² Ale o Ježiš leske phenda: „Av pal ma a muk le mulenge, hoj te parunen peskre mulen.“

O Ježiš zaachavel e burka

²³ Geľa andre lodka a leskre učeňika gele pal leste. ²⁴ Jekhwareste avľa bari burka pro moros avke, hoj o vlni avenas andre e lodka, ale ov sovelas. ²⁵ Avle ke leste leskre učeňika, uštade les a phende: „Rajeja, zachraňin amen, bo meras!“

²⁶ Ov lenge phenda: „Soske tumen daran, manušale cikne pačabnaha!“ Avke uštıla, pokarhinda e balvaj the o moros a sas igen čhit.

²⁷ O manuša pes čudalinenas a phenenas: „Savo manuš hino, hoj les o balvaja the o moros šunen?“

O Ježiš sastarel le zaphandlen le demonenca

²⁸ Sar avľa pre oki sera andre phuv Gadara, avle ke leste duj manuša, save sas zaphandle le demonenca. Avenas andral o hrobi bara choľaľa a ňiko pašal lende pal oda drom našťi pregela.

²⁹ A viskinenas: „So amen hin tuha, Ježiš, Čhavo le Devleskro? Avľal amen te mučinel sigeder, sar hin oda časos?“

³⁰ Nadur odarik sas but bale, save pes ode pašinenas. ³¹ O demona les mangelas: „Te amen trades avri, domuk amenge te džal andre kala bale!“

³² A phenda lenge: „Džan!“ On avle avri a gele andro bale. Avke pes savore bale mukle tele le brehoha andro moros a tašľile andro paňi. ³³ O pastjera le balengre denašle het a gele andro foros a vakerenas avri savoro, so pes ačhıla, the

ole manušenca, so sas zaphandle le demonenca.
³⁴ Avke savore manuša andral oda foros avle pal o Ježiš, a sar les dikhle, mangelas les, hoj te džal het andral lengri phuv.

9

O Ježiš sastarel le kalikos

¹ O Ježiš bešla andre lodka, geła la lodkaha pre oki sera le moroskri a avła andre peskro foros.

² A ande ke leste jekhe muršes, savo sas kalikos a pašlolas pro hadžos. Sar dikhła o Ježiš lengro pačaben, phenda le kalikoske: „Čhavo miro, ma dara tut, odmuken pes tuke o bini.“

³ Varesave zakoņika peske phende: „Kada manuš pes ruhinel!“

⁴ Ale o Ježiš dikhła, so peske gondolinen a phenda: „Soske gondolinen namištes andre tumare jile! ⁵ Bo so hin lokeder? Te phenel: ‚Odmukel pes tuke o bini!‘ abo te phenel: ‚Ušti a dža?‘ ⁶ Ale hoj te džanen, hoj le Čhas le Manušeskres hin zor pre phuv te odmukel o bini“ – phenda le kalikoske: „Ušti, le tuke tiro hadžos a dža khere!“ ⁷ Ov uštiła a geła khere. ⁸ Sar oda dikhle o nipi, predarandile a lašarenas le Devles, hoj diņa kajsi zor le manušen.

O Ježiš vičinel le Matuš

⁹ Sar o Ježiš odarik džalas het, dikhła te bešel pre colņica jekhe manušes, savo pes vičinelas Matuš, a phenda leske: „Av pal ma!“ Ov uštiła a geła pal leste.

¹⁰ Palis sar bešelas o Ježiš andro kher paš o skamind, avle but colníka the binošna a bešenas jekhetane le Ježišoha the leskre učeňikenca.

¹¹ Sar oda dikhle o Farizeja, phende leskre učeňikenge: „Soske tumaro učitelis chal le colńikenca the le binošnenca?“

¹² O Ježiš oda šunđa a phenđa lenge: „Le sastenge na kampil doktoris, ale le nasvalenge.

¹³ Džan a siklon, s'oda hin: ‚*Kamav, hoj te aven lačhejileskre, a na hoj mange te anen obeti.*‘ Bo na avlom te vičinel le čačipnaskren, ale le binošnen.“

Phučen pal o postos

¹⁴ Akor avle ko Ježiš o učeňika le Janoskre a phende leske: „Soske amen the o Farizeja but poscinas, ale tire učeňika na poscinen?“

¹⁵ O Ježiš lenge phenđa: „Či šaj aven o hosci pro bijav smutna, medik o terno hino lenca? Ale avena ajse dživesa, sar o terno lendar ela ilo het, a akor poscinena. ¹⁶ Se ņiko na zasivel e chev pro purane gada le neve pochtaneha, bo o nevo pochtan odčhindahas kotor le puranestar a ulahas mek bareder chev. ¹⁷ Aňi na čhiven e nevi mol andro purane cipune gone, bo e nevi mol čhingerela e cipa, čuľala avri a o gone čhinda. Ale e nevi mol pes čhivel andro neve gone. Avke pes na musarela aňi e mol aňi o gone.“

Pal e muľi čhajori the pal e nasvaľi džuvľi

¹⁸ Medik lenge oda vakerelas, avľa varesavo baro manuš, bandiľa anglal leste a phenđa: „Miri čhajori akana muľa, ale av, thov pre late

tiro vast a dživela.“ ¹⁹ O Ježiš uštíla a geła pal leste peskre učeníkenca.

²⁰ A varesavi džuvli, savi sas dešuduj (12) berš nasvali pro džuvlikano nasvaliben, avla palunestar ko Ježiš a chudňa pes le agostar leskre ruchostar. ²¹ Bo phendá peske: „Ča te man leskre ruchostar chudava, sastuvava avri.“

²² O Ježiš pes visarda, a sar la dikhla, phendá: „Pača, čhaje miri, tiro pačaben tut sastarda.“ A odi džuvli takoj sastíla avri.

²³ Sar avla o Ježiš andro kher ke oda angluno manuš, dikhla ode le manušen, so bašavenas pro pištalki, the le nipen, so kerenas vika.

²⁴ Phendá lenge: „Džan het, bo e čhajori na muła, oj ča sovel.“ Ale asanas lestar. ²⁵ Sar bičhade avri ole nipen, geła o Ježiš andre, chudňa la čhajora vastestar a oj uštíla. ²⁶ A kada hiros pal leste pes rozligenda pal cali odi phuv.

O Ježiš sastarel duje koren

²⁷ Sar odarik o Ježiš džalas het, avenas pal leste duj kore manuša a viskinenas: „Čhavo le Davidoskro, av ke amende jileskro!“

²⁸ Sar geła andro kher, avle ke leste o kore a o Ježiš lenge phendá: „Pačan, hoj oda šaj kerav?“ „He, Rajeja!“ odphende.

²⁹ Avke pes chudňa lengre jakhendar a phendá: „Mi ačhel pes tumenge avke, sar pačan!“ ³⁰ Takoj lenge phundrile o jakha. O Ježiš lenge zoraha prikazinda: „Den pozoris pre oda, hoj pes pal oda ňiko te na dodžanel!“ ³¹ Ale on gele avri a rozligende pal leste o hiros pal cali odi phuv.

O Ježiš sastarel le němones

³² Sar avenas avri, ande ko Ježiš němone manušes, zaphandles le demonoha. ³³ Pal oda, sar o Ježiš tradňa avri le demonos, o nemo prevakerđa. O nipi pes čudalinenas a phenenas: „Mek šoha na dikhlam kajso vareso andro Izrael!“

³⁴ Ale o Farizeja phenenas: „Le nekbaredere demonoha tradel avri le demonen!“

E žatva hiňi bari

³⁵ O Ježiš phirelas pal savore ola fori the gavora a sikavelas len andre lengre sinagogi. Kazinelas o evaňjelium pal o krališagos a sastarelas dojekh dukh the nasvaliben maškar o manuša.

³⁶ Sar dikhlã o Ježiš ole nipen, igen leske sas pharo vaš lenge, hoj hine strapimen a rozmkule sar o bakrore bi o pastjeris. ³⁷ Akor phendã peskre učeňikenge: „E žatva hiňi bari, ale frima hin robotňika. ³⁸ Vašoda mangen le Rajes upral e žatva, hoj te bičhavel le robotňiken pre peskri žatva!“

10

O Ježiš vičinel le dešuduje učeňiken

¹ Vičindã peske le dešuduje učeňiken a diňa len e moc te tradel avri le nalače duchen a te sastarel dojekh dukh the nasvaliben.

² O nava le dešuduj (12) apoštolengre sas kala: Ešebno o Šimon – saves vičinenas Peter – the leskro phral o Andrej, o Jakob le Zebedeoskro the leskro phral o Jan, ³ o Filip, o Bartolomej, o Tomaš, o Matuš o colňikos, o Jakob le Alfeoskro,

o Tadeus, ⁴ o Šimon Kanaansko – saves vičinenas Zelota – the o Judaš Iškarijotsko, savo les zradzinda.

O Ježiš bičhavel le dešudujen

⁵ Kale dešudujen bičhada o Ježiš a prikazinda lenge: „Ma džan maškar o aver narodi a ma džan andro fori le Samaritanengre, ⁶ ale sigeder džan ko bakrore, save našlile andral o kher le Izraeloskro. ⁷ Džan a kazinen, hoj o ņeboskro krališagos hino pašes. ⁸ Le nasvalen sastaren avri, le malomocnen žužaren, le mulen uštaven andral o meriben, le demonen traden avri. Hijaba chudňan, hijaba den.

⁹ Ma len tumenca aňi somnakune aňi rupune aňi međena love andro žebi. ¹⁰ Ma len tumenge pro drom aňi zajdica aňi po duj gada aňi sandalki aňi paci, bo o robotňikos peske zaslužinel peskro chaben. ¹¹ Andre savo foros abo gavoro avena, dophučen tumen ode, ko hino hodno tumen te prilel. Ode ačhen dži akor, medik na džana het. ¹² Sar džana andro kher, phenen: ‚Smirom tumenge.‘ ¹³ Te tumen oda kher prilela, mi avel tumaro smirom pre leste – ale te tumen na prilela, mi avel tumaro smirom pale ke tumende. ¹⁴ Te tumen na prilena a na šunena tumare lava, džan het andral oda kher abo andral oda foros a keren tele o prachos pal tumare pindre. ¹⁵ Čačipen phenav tumenge, hoj lokeder ela le manušenje andral e Sodoma the Gomora pro sudno džives sar ole foroske.“

Sar o bakrore maškar o vlki

¹⁶ „Me tumen bičhavav sar le bakroren maškar o vlki. Aven opatrna sar o sapa a žuže sar o holubi. ¹⁷ Den tumenge pozoris pro manuša! Bo dena tumen pro sudi a marena tumen andro sinagogi le bičenca. ¹⁸ Vaš ma tumen lidžana the anglo foroskre vladara the anglo krala, hoj lenge a the avre narodenge te svedčinen. ¹⁹ Sar tumen dena andre, ma starinen tumen pal oda, so vakerena abo so phenena. Bo andre oda časos tumenge ela dino so te vakerel, ²⁰ se na vakerena oda tumen, ale o Duchos tumare Dadeskro, savo vakerel prekal tumende.

²¹ O phral le phrales dela te murdarel a o dad le čhas a o čhave uštena upre pre daj the pro dad a murdarena len. ²² Savoredžene tumen našti avri ačhena vaš miro nav, ale oda, ko likerela avri dži o koñec, ela spasimen. ²³ Te pre tumende džana andre jekh foros, denašen andre aver. Bo čačipen tumenge phenav, hoj na predžana o fori le Izraeloskre, medik na avela o Čhavo le Manušeskro.

²⁴ Oda, ko sikl'ol, nane bareder olestar, ko les sikavel, aňi o sluhas leskre rajestar. ²⁵ Dos hin, te o učeňikos hino ajso sar leskro učitelis a o sluhas sar leskro raj. Te le rajes upral o kher vičinde Belzebul – demonos – ta so buter le nipen andral leskro kher!“

Kastar kampil te daral

²⁶ „Vašoda ma daran tumen lendar! Bo nič nane avke garudo, so na ela jekhvar otkerdo a nane počoral nič, so pes jekhvar na dodžanela. ²⁷ Oda, so tumenge vakerav počoral, phenen avri phundradones a oda, so šunen ča andro

kan, viskinen avri pal o padi! ²⁸ Ma daran tumen olendar, ko murdaren o telos, ale naši murdaren e duša. Ale sigeder daran Olestar, ko šaj zničinel the e duša the o telos andro peklos.

²⁹ Či na bikenen duje vrabcen vaš jekh minca? Ale aňi jekh lendar na merel avke, hoj olestar tumaro Dad te na džanel. ³⁰ No tumenge hin zgende mek the savore bala pro šero. ³¹ Avke ma daran tumen! Tumen mon buter sar but vrabci.

³² Ko man viznavinela anglo manuša, oles the me viznavinava angle miro Dad, so hino andro ņebos. ³³ Ale ko man zaprinela anglo manuša, oles the me zaprinava angle miro Dad, so hino andro ņebos.“

O Ježiš na anel o smirom, ale e šabla

³⁴ „Ma gondolinen tumenge, hoj avlom te del o smirom pre phuv; na avlom te del o smirom, ale e šabla. ³⁵ Bo avlom, hoj te džal o čhavo pro dad, e čhaj pre daj a e bori pre sasuj; ³⁶ a o ņeprijatela le manušeskre ena andre leskri famelija.

³⁷ Oda, ko dikhel radeder peskre dades abo peskra da sar man, nane hodno, hoj te avel miro učeňikos. A oda, ko dikhel radeder peskre čhas abo peskra čha sar man, nane hodno, hoj te avel miro učeňikos. ³⁸ Oda, ko na lel peskro kerestos a na avel pal ma, nane hodno, hoj te avel miro učeňikos. ³⁹ Oda, ko arakhela peskro dživipen, našavela les, ale oda, ko vaš ma našavela peskro dživipen, les arakhela.“

E odmena vaš e služba

⁴⁰ „Oda, ko tumen prilel, man prilel; a ko man prilel, prilel Oles, ko man bičhađa. ⁴¹ Oda, ko

prilel le prorokos vaš oda, hoj hino prorokos, chudela e odmena sar prorokos. A oda, ko prilel le čačipnaskres vaš oda, hoj hino čačipnaskro, chudela e odmena sar čačipnaskro. ⁴² A ko diňahas te pijel jekhes kale ciknarendar ča jekh poharis šilalo paňi vaš oda, hoj hino učeňikos, čačipen tumenge phenav, na našavela peskri odmena.“

11

O Jan bičhavel pal o Ježiš

¹ Sar imar dovakerďa o Ježiš peskre dešuduje učeňikenge, so te keren, geľa odarik het, hoj te sikavel a te kazinel andro galilejska fori.

² O Jan Krstiteľ sas andre bertena, a sar šunďa, save veci kerel o Ježiš, bičhaďa duje peskre učeňiken, ³ hoj lestar te phučen: „Sal tu ,oda, ko avel', abo kampil te užarel avres?“

⁴ O Ježiš lenge odphendă: „Džan a phenen le Janoske, so šunen a dikhen: ⁵ O kore dikhen, o bange phiren, o malomocna pes žužaren, o kašuke šunen, o mule ušten andral o meriben a le čorenge pes vakerel o evaňjelium. ⁶ Bachtalo hin oda manuš, ko pes pre ma na pohoršinel!“

⁷ Sar on odgele, chudňa o Ježiš te vakerel le nipege pal o Jan: „So geľan te dikhel pre pušťa? E trsfina sar laha čhalavel e balvaj? ⁸ Abo so geľan te dikhel? Manušes urdones andro barikane gada? Se ola, ko uren o barikane gada, bešen andro barikane khera. ⁹ Abo soske geľan? Te dikhel le prorokos? He, phenav tumenge,

barederes sar prorokos. ¹⁰ Bo ov hin oda, pal kaste hin pisimen:

*„Me bičhavav mire poslos anglal tu
a ov tuke pripravinela o drom.“*

¹¹ Čačipen phenav tumenge, hoj maškar savore nipi, ko ulile andral e džuvli, na sas bareder sar o Jan Krstiteľ; ale oda, ko hino nekcikneder andro ňeboskro krališagos, hino bareder sar ov. ¹² Le Janoskre Krstiteľiskre dživesendar dži akana zlidžal o krališagos le ňeboskro olen, ko pes andre zorales ispiden, a on pes andre dochuden. ¹³ Bo savore Proroka the o Zakonos prorokinenas pal o krališagos dži ko Jan. ¹⁴ A te oda kamena te prilel: Ov hino o Eliaš, savo mušindā te avel. ¹⁵ Kas hin kana, hoj te šunel, mi šunel!“

¹⁶ „Kaha porovņinava adadživeseskre manušen? Hine sar ola čhavore, save bešen pro plācos, vičinen peskre kamaraten a phenen:

¹⁷ „Bašavahas tumenge, ale na khelenas;
rovahas andre žala, ale na rovenas.“

¹⁸ Bo avla o Jan, na chalas aņi na pijelas a phende: „Hin andre leste o nalačo duchos.“

¹⁹ Avla o Čhavo le Manušeskro, chalas the pijelas a phende: „Dikhen, o manuš, savo peske rado but chal the pijel; likerel pes le binošnenca the le colņikenca.“ O godaveripen pes presikavel sar čačipen oleha, so kerel.“

O napačabnaskre fori

²⁰ Akor chudņa te karhinel o fori, andre save kerđa nekbuter zazraki vaš oda, hoj pes

na visarde le binendar: ²¹ „Jaj, vigos tuke Chorazin! Vigos tuke, Betsaido! Bo te pes andro Tir the andro Sidon ačhilehas ola zazraki, so pes ačhile ke tumende, čirla pes imar urdehas andro žalakre gone, čhidehas peske pro šero o prachos a visardehas pes le binendar. ²² Ale phenav tumenge, hoj le forenge Tir the Sidon ela lokeder pro sudno džives sar tumenge. ²³ A tu Kafarnaum, *kames tut te lidžal upre dži andro ņebos? Aveha telečhido dži andro peklos*, bo te pes andre Sodoma ačhilehas ola zazraki, so pes ačhile ke tu, ta mek dži adadžives ačhilahas. ²⁴ Ale phenav tumenge, hoj la phuvake Sodoma ela lokeder pro sudno džives sar tuke.“

Aven ke mande savore, so san strapimen

²⁵ Akor andre oda časos phenda o Ježiš: „Palikerav tuke, Dado, Raja upral o ņebos the upral e phuv, hoj garuđal kala veci anglo manuša, save hine godaver the avrisikade, a sikadał len le cikne čhavorenge. ²⁶ He, Dado, bo avke oda kamehas.

²⁷ Miro Dad mange diña savoro. ņiko na džanel le Čhas, ča o Dad; aňi le Dades na džanel ņiko, ča o Čhavo the oda, kaske les o Čhavo kamel te sikavel.

²⁸ Aven ke mande savore, so san strapimen a na birinen! Me tumenge dava te odpočovinel.

²⁹ Len pre tumende miro jarmos* a siklon mandar, bo me som cicho the pokorno andro jilo, a arakhena o odpočinkos prekal tumare duši.

---

* **11:29** 11,29 O jarmos pes thovelas pre meň le džvirenge, hoj te cirden o verdan.

30 Bo miro jarmos hino loko a miro bremenos nane pharo.“

12

O Ježiš hino Raj upral o šabat

¹ Jekhvar pro šabat džalas o Ježiš pašal e maľa, kaj sas sadzimen. Leskre učeňika sas bokhale a chudle te čingerel a te chal o klasi. ² Sar oda dikhle o Farizeja, phende leske: „Dikh, tire učeňika keren oda, so našti keren sombatone, bo hin šabat*!“

³ O Ježiš lenge phenda: „Mek na gendaň, so kerda o David, sar sas bokhalo ov the leskre manuša? ⁴ Ov geľa andro kher le Devleskro a čala o sveta mare, so našti čala aňi ov aňi leskre manuša, ča o rašaja. ⁵ Abo na gendaň andro Zakonos, hoj sombatone o rašaja andro chramos la službaha na dolikeren o šabat, ale nane len vina? ⁶ Phenav tumenge, hoj kade hin vareso bareder sar o chramos. ⁷ Te achalonas, s'oda hin: ‚Kamav, hoj te aven lačhejileskre, a na hoj mange te anen obeti!‘ – ta na odsudzindanas le manušen, save hine ňevinna. ⁸ Bo o Čhavo le Manušeskro hino Raj the upral o šabat.“

O Ježiš sastarel pro šabat

⁹ Geľa odarik het a avľa andre lengri sinagoga. ¹⁰ Ode sas jekh manuš, so leskro vast sas ňevladno. Ča vaš oda, hoj les te den andre, phučle le Ježišostar: „Šaj pro šabat te sastarel?“

---

* 12:2 12,2 O džives, andre savo pes na kerel buči.

11 Ov lenge phendã: „Ko tumendar hino ajsó manuš, hoj te les ulahas jekh bakro a pelahas leske pro šabat andre chev, či les na chudela a na cirdela avri? 12 Či nane buter o manuš sar o bakro? Vašoda šaj pro šabat mištes te kerel.“

13 Avke phendã le manušeske: „Nacirde o vast!“ Ov nacirdña, sastila leske avri a sas ajsó sar the oka dujto vast. 14 O Farizeja odarik gele het a dovakerenas pes pre leste, sar les te murdarel.

Le Devleskro služobňikos

15 Sar pes o Ježiš pal oda dodžanla, geľa odarik het. Džanas pal leste but nipi a savoren sastarda.

16 Ale prikazinda lenge, hoj te na vakeren avre manušenge pal leste, 17 hoj pes te naplňinel oda, so sas phendo prekal o prorokos Izajaš:

18 „*Dikh, miro služobňikos, saves mange avri kidňom;
saves kamav a andre savo man hin o radišagos.*

*Thovava mire Duchos pre leste
a vakerela le narodenge pal o sudos.*

19 *Na vesekedinela pes aňi na viskinela
aňi ňiko na šunela leskro hangos pre ulica.*

20 *E prephagli trstina na dophagela
a e momeli, savi mek thuvisalol,
na murdarela andre, medik na kerela,
hoj te zvitazinel o spravodlišagos.*

21 *Pre leskro nav pes mukena o narodi.“*

Pal o ruhaňje pro Sveto Duchos

22 Akor ke leste ande jekhe manušes zaphandles le demonoha, savo sas koro the ňemo, a

ov les sastarda avke, hoj dikhelas the vakerelas.

²³ A savore ola nipi pes čudalinenas a phenenas:

„Nane ov oda Čhavo le Davidoskro?“

²⁴ Ale sar oda šunde o Farizeja, phende: „Ov tradel avri le demonen ča le Belzebuloskra zoraha, savo hino upral savore demona.“

²⁵ O Ježiš dikhla, so peske gondolinen, a phenda lenge: „Dojekh krališagos, so pes rozdelinel a džal pre peste, ela zničimen. A nisavo foros na obačhela, te pes rozdelinel a džal pre peste – aňi nisavo kher, so hin rozdelimen. ²⁶ Te o satan tradel avri le satan, ta korkoro džal pre peste. Akor sar šaj obačhela leskro krališagos? ²⁷ A te me tradav avri le demonen le Belzebuloha, tumare učeňika len kaha traden avri? Vašoda on ena tumare sudci. ²⁸ Ale te me le Devleskre Duchoha tradav avri le demonen, ta akor ke tumende avla o krališagos le Devleskro.

²⁹ Sar šaj džal vareko andro kher le zorale muršeske te čorel leskre veci, medik ole zorale muršes na phandela? Ča akor šaj čorel avri leskro kher.

³⁰ Oda, ko nane manca, džal pre mande, a oda, ko na skidel manca, rozčivkerel. ³¹ Vašoda tumenge phenav, hoj dojekh binos the dojekh ruhaňje ela le manušenge odmuklo, ale ko pes ruhnela pro Duchos, oleske na ela odmuklo. ³² A te phenela vareko lav pro Čhavo le Manušeskro, ela leske odmuklo, ale te vareko vakerdahas namištes pro Sveto Duchos, oleske na ela odmuklo aňi andre kada časos, aňi andre oda, so avela.

³³ Te hin o stromos lačo, akor the leskro ovocje ela lačo, a te hin o stromos nalačo, akor the leskro ovocje ela nalačo. Bo o stromos pes prindžarel pal o ovocje. ³⁴ Tumen sapale, sar šaj vakeren lače veci, te tumen san nalače? Bo soha hin pherardo o jilo, oda o muj vakerel. ³⁵ O lačo manuš lel andral peskro lačo barvalipen avri o lače veci, a o nalačo manuš lel andral peskro nalačo barvalipen avri o nalače veci. ³⁶ Ale phenav tumenge, hoj pro sudno džives počinena o manuša vaš dojekh lav, so phenena ča avke. ³⁷ Bo tire lavendar aveha ospravedlñimen a tire lavendar aveha odsudzimen.“

O Farizeja peske mangel znamenje

³⁸ Akor leske phende varesave Farizeja the zakonika: „Učitelina, kamas tutar te dikhel znamenje.“

³⁹ Ale ov lenge odphenda: „O nalače the o napačivale manuša peske mangel znamenje, ale na ela lenge dino znamenje, ča o znamenje le prorokoskro Jonašiskro. ⁴⁰ Bo avke, sar sas o Jonaš andro per la bara ribake trin džives the trin rača, ela the o Čhavo le Manušeskro tele andre phuv trin džives the trin rača. ⁴¹ O murša andral o foros Ninive uštena upre pro sudos tumenca a odsudzinena tumen, bo sar lenge o Jonaš kazinelas, visarde pes le binendar – ale kade hin vareko bareder sar o Jonaš. ⁴² E kralovna pal o juhos uštela upre pro sudos tumenca a odsudzinela tumen, bo avla dži pal o aver agor la phuvakro te šunel o godaveripen

le Šalamunoskro – ale kade hin vareko bareder sar o Šalamun.“

Te o nalačo duchos avel pale

⁴³ „Sar o nalačo duchos džal avri andral o manuš, phirel pal o thana, kaj nane pañi, a rodel, kaj peske šaj odpočovinel. Ale sar na arakhel, ⁴⁴ phenel peske: ‚Džav mange pale andre miro kher, khatar avlòm avri.‘ A sar avel, dikhel, hoj o kher hino avrišulado the pratimen avri a ñiko ode nane. ⁴⁵ Avke džal a anel peha efa avre dučen, goreder sar hino ov, džan andre a bešen ode. A palis ole manušeha ela goreder sar angloda. Kavke oda ela the kale nalače manušenca.“

E daj the o phrala le Ježišoskre

⁴⁶ Medik vakerelas le nipenge, avla leskri daj the leskre phrala, ačhenas avri a kamenas leha te vakerel. ⁴⁷ Vareko leske phenda: „Dikh, tiri daj the tire phrala ačhen avri a kamen tuha te vakerel.“

⁴⁸ Ale o Ježiš leske odphenda: „Ko hin miri daj a ko hin mire phrala?“ ⁴⁹ Sikada le vasteha pre peskre učeñika a phenda: „Dikh, miri daj the mire phrala! ⁵⁰ Bo sako, ko kerel e voľa mire Dadeskri, savo hino andro ñebos, oda hin miro phral, miri pheñ the miri daj.“

13

O podobenstvo pal o štar phuva

¹ Andre oda džives geľa o Ježiš avri andral oda kher a bešľa peske paš o moros. ² Avle pal leste igen but nipi, vašoda geľa andre lođka a

bešla peske. Savore nipi ačhenas paš o moroskro brehos. ³ Vakerelas lenge but andro podobenstva a phenda: „O manuš geľa te rozčhivkerel o semena. ⁴ A sar rozčhivkerelas, varesave pele paš o drom, avle o čirikle a chale len. ⁵ Aver pele pre baruňi phuv, kaj len na sas but čik, a sig barile, bo na gele but tele andre phuv. ⁶ Ale sar avľa avri o kham, zlabarda len a šučile avri, bo na sas len o koreňis. ⁷ Aver pele andro trňi a o trňi barile a tasade len. ⁸ Aver pele andre lači phuv a ande chasna, varesave šel (100), varesave šovardeš (60) a varesave tranda (30). ⁹ Kas hin kana, hoj te šunel, mi šunel!“

Soske o Ježiš vakerel andro podobenstva

¹⁰ Avle o učeňika a phende leske: „Soske lenge vakeres andro podobenstva?“

¹¹ A ov lenge odphenda: „Tumenge hin dino te achalol o garude veci andral o krališagos le Devleskro, ale lenge nane dino. ¹² Bo oleske, kas hin, ela dino buter; ale oleskar, kas nane, pes lela mek the oda, so les hin. ¹³ Andro podobenstva lenge vakerav vaš oda, hoj kajte dikhen, na dikhen, a kajte šunen, na šunen aňi na achalon.

¹⁴ Ačhel pes paš lende oda prorocťvos, so phenda o Izajaš:

*„Te šunel šunena, ale nič na achalona;
te dikhel dikhena, ale nič na dikhena.*

¹⁵ *Bo kale nipenge zoralile o jile,
le kanenca phares šunde
a phandle andre peskre jakha,
hoj ča le jakhenca te na dikhen,
le kanenca te na šunen*

*a le jilenca te na achalón,
hoj pes te na visaren*

a me len te na sastarav avri.'

¹⁶ Ale bachtale hine tumare jakha, hoj dikhen, the tumare kana, hoj šunen. ¹⁷ Bo čačipen phenav tumenge, hoj but proroka the čačipnaskre manuša kamenas te dikhel oda, so tumen dikhen, ale na dikhle; a te šunel oda, so tumen šunen, ale na šunde.“

O Ježiš vakerel avri o podobenstvo

¹⁸ „Akor šunen a achalón o podobenstvo pal oda manuš, savo rozčivkerelas o semena. ¹⁹ Sar o manuš šunel o lav pal oda krališagos a na achalól, akor avel o nalačo a čorel oda, so leske sas sadzimen andro jilo. Ole manušeske sas sadzimen o semenos paš o drom. ²⁰ A pre baruňi phuv hin sadzimen ole manušeske, ko šunel o lav a takoj les radišagoha prilel. ²¹ Ale nane les koreňis a likerel avri ča pre varesavo časos. Sar avel o pharipen vaj džan pre leste vaš o lav, takoj odperel le pačabnastar. ²² Andro trňi hin sadzimen ole manušeske, ko šunel o lav, ale o starišagos the o barvalipen andre kada svetos tasavel o lav, a nane lestar chasna. ²³ Ale andre lači phuv hin sadzimen ole manušeske, ko šunel o lav a achalól. Oda palis anel chasna: Vareko šel (100), vareko šovardeš (60) a vareko tranda (30).“

Pal o kukol maškar e pšeniča

²⁴ Phenda lenge mek the aver podobenstvo: „O űeboskro krališagos hino sar o manuš, savo sadzinda lačo semenos pre peskri mała. ²⁵ Ale medik o nipi sovenas, avla leskro űeprijatelis a

sadzinda o kukol* maškar e pšeňica pre mała a geła het. ²⁶ Sar bariła e pšeňica a anda o ulipen, akor pes sikađa the o kukol.

²⁷ Avle o sluhi a phende le chulajiske: ‚Rajeja, či na sadzindał o lačo semenos pre tiri mała? Khatar akor avła kada kukol?‘

²⁸ Ov phenda: ‚O ñeprijateľis oda kerđa.‘

O sluhi leske phende: ‚Kames, hoj te džas a te cirdas len avri?‘

²⁹ A ov lenge odphenda: ‚Na, bo sar cirdena avri o kukol, šaj cirden avri the e pšeňica.‘

³⁰ Muken len jekhetane te barol dži e žatva, a andre žatva phenava olenge, ko skiden upre: Cirden avri ešeb o kukol a phanden len andro snopi te labarel, ale e pšeňica lidžan andre miri stodola.‘ “

Pal o horčično zrnkos the pal o kvasos

³¹ A pale lenge phenda aver podobenstvo: ‚O ñeboskro krališagos hino sar o horčično zrnkos, so ila o manuš a sadzinda pre peskri mała.‘

³² Oda zrnkos hino nekcikneder maškar savore semena, ale sar barol avri, hino bareder sar savore aver rastlini a ačhel lestar stromos. Avke o čirikle peske bešen pre leskre konara.“

³³ A vakerelas lenge mek the aver podobenstvo: ‚O ñeboskro krališagos hino sar o kvasos, so ila e džuvli a rozkerđa andro igen but aro†, medik calo chumer na avła upre.“

³⁴ Kada savoro vakerelas o Ježiš andro podobenstva le nipenge a bi o podobenstva lenge

---

* **13:25** 13,25 E burina, so dičhol avri sar e pšeňica. † **13:33** 13,33 Trin mieri abo 50 kili

na vakerelas nič, ³⁵ hoj pes te naplñinel oda, so sas phendo prekal o prorokos:

*„Phundravava miro muj andro podobenstva
a vakerava ola veci, so sas garude akorestar,
kanastar sas stvorimen o svetos.“*

O Ježiš vakerel avri o podobenstvo pal o kukol'

³⁶ Akor omukla o Ježiš le nipen a geľa andro kher. Avle ke leste leskre učeñnika a phende leske: „Phen amenge avri o podobenstvo pal oda kukol' pre maľa.“

³⁷ Ov lenge odphenda: „Oda, ko rozčhivkerel o lačo semenos, hin o Čhavo le Manušeskro; ³⁸ e maľa hin o svetos; o lače semena hine o manuša le krališagoskre; o kukol' hine o manuša le nalačheskre; ³⁹ o ñeprijateľis, savo len sadzinda, hin o beng; e žatva hin o koñec le svetoskro a ola, ko skiden upre, hine o añjela.

⁴⁰ Avke sar pes cirdel avri o kukol' a labarel andre jag, avke ela the pro koñec kale svetoskro:

⁴¹ O Čhavo le Manušeskro bičhavela peskre añjelen a lena avri andral leskro krališagos savoren, ko lidžan le manušen andro binos, the olen, ko keren o nalačhipen. ⁴² A čhivena len andro jagalo bov. Ode ela o roviben a randena le dandenca andre dukh. ⁴³ Akor švicinena o čačipnaskre manuša sar o kham andro krališagos lengre Dadeskro. Kas hin kana, hoj te šunel, mi šunel!“

Pal o poklados the pal e perla

⁴⁴ „O ñeboskro krališagos hino sar o poklados garudo pre maľa. Sar les o manuš arakhľa,

garuđa les a radišagostar geľa a bikendľa savoro, so les sas, a palis cinda odi maľa.

⁴⁵ A o ňeboskro krališagos hino mek the sar o kupcas, so rodelas o šukar perli. ⁴⁶ A sar arakhľa jekh vzacno perla, odgela, bikendľa savoro, so les sas, a cinda la.“

Pal e sita

⁴⁷ „O ňeboskro krališagos hino mek the sar e sita, so mukle andro moros a zachudňa savore ribendar. ⁴⁸ A sar sas pherdĩ, cirdle la avri pro brehos, bešle peske a skidle o lačhe ribi andro košara a o nalačhe čhide avri. ⁴⁹ Avke ela the pro końec le svetoskro: Avena o ańjela a lena avri le nalačhen le čačipnaskrendar ⁵⁰ a čhivena len andro jagalo bov. Ode ela o roviben a randena le dandena andre dukh.“

Neve the purane veci

⁵¹ O Ježiš lendar phučľa: „Achalilan kaleske savoreske?“

„He,“ odphende leske.

⁵² A ov lenge phendľa: „Vašoda sako, ko sikavel o zakonos a ačhila učeńikos andro krališagos le ňeboskro, hino sar o chulaj, savo lel avri andral peskro barvalipen the neve the purane veci.“

Le Ježiš na prilen andro Nazaret

⁵³ Sar dovakerďa o Ježiš kala podobenstva geľa odarik het. ⁵⁴ Avľa andre odi phuv, kaj barila avri, a ode sikavelas andre sinagoga avke, hoj pes čudalinenas a phenenas: „Khatar les hin kajsi godĩ the kajsi zor te kerel o zazraki? ⁵⁵ Či nane ov le řesariskro čhavo? Či pes na vičinel leskri

daj Maria a leskre phrala Jakob, Jozef, Šimon the Juda? ⁵⁶ Či nane savore leskre pheña ke amende? Khatar les hin kada savoro?“ ⁵⁷ A na priile les.

Ale o Ježiš lenge phendã: „O prorokos hino bi e pačiv ča ode, kaj bariła avri the andre peskro kher.“

⁵⁸ A na kerđa ode but zazraki, bo na sas len pačaben.

14

O Jan Krstiteľ merel

¹ Andre oda časos šundã o Herodes, savo sas vladaris upral e Galileja, o hiros pal o Ježiš ² a phendã peskre sluhenge: „Oda hin o Jan Krstiteľ! Ov uštíla andral o meriben, a vašoda les hin zor te kerel ola zazraki.“

³ Bo o Herodes chudña le Jan, phandľa les a thođa les andre bertena vaš e Herodijada, savi sas romňi le Filiposke, leskre phraleske. ⁴ Bo o Jan leske phenelas: „Nane tuke domuklo, hoj laha te džives.“ ⁵ O Herodes leš kamelas te murdarel, ale daralas pes le manušendar, bo on les lenas sar prorokos.

⁶ Ale palis pre Herodesoskre berša khelelas la Herodijakri čhaj angle savorende a sas leske pre dzeka. ⁷ Vašoda la diña lav, hoj la dela savoro, so ča peske mangela. ⁸ A vaš oda, hoj la lakri daj prevakerđa, phendã: „An mange pre tacka o šero le Janoskro Krstiteľiskro.“ ⁹ O kralis ačhiła smutno, ale vaš o lav, so la diña, the anglo manuša, save leha sas pre hoscina, prikazindã, hoj te anen. ¹⁰ Avke diña te odčhinel le Janoske o šero andre bertena. ¹¹ Leskro šero

ande pre tacka a dine la čhake a oj ligenda peskra dake. ¹² Akor avle leskre učenička, ile leskro felos a parunde les. Palis gele a phende oda le Ježišoske.

Pandž ezera manuša čalon

¹³ Sar oda šunda o Ježiš, odgeła odarik la lodkaha pro omuklo than. Ale došunde pes pal oda o nipi a gele andral o fori pešones pal leste.

¹⁴ Sar avla o Ježiš avri andral e lodka, dikhla igen but nipen. Sas leske pharo vaš lende a sastarda le nasvalen, save sas maškar lende.

¹⁵ Sar zaračila, avle ke leste leskre učenička a phende leske: „Pre kada than nane nič a imar hin but ori, rozmuk le nipen, hoj te džan andro fori peske te cinel te chal.“

¹⁶ Ale o Ježiš lenge phenda: „Na kampil lenge te džal. Tumen len den te chal.“

¹⁷ Ale on leske phende: „Hin amen kade ča pandž mare the duj ribi.“

¹⁸ „Anen mange len!“ phenda lenge. ¹⁹ A le nipenge phenda, hoj peske te bešen pre čar. Ila ola pandž mare the duj ribi, dikhla pro nebos a palikerda. Palis phagerelas o mare, delas le učeničenje a o učenička denas le nipenge.

²⁰ Chale savore a čalile. Olestar, so ačila, kidle upre dešuduj (12) pherde košara. ²¹ Ola, ko chanas, sas vaj pandž ezera (5 000) murša, bi o džuvla the bi o čhave.

O Ježiš phirel pal o paňi

²² O Ježiš takoj bičhada peskre učeničen, hoj te džan andre lodka a te džan anglal pre dujto sera le moroske, medik ov na rozmukela le nipen.

²³ Sar len rozmukla, geła pes te modlinel pro verchos ča ov korkoro. Sar zaračila, sas ode korkoro. ²⁴ E lodka imar sas maškar o moros a o vlni laha čivkerenas, bo phurdelas zoraľi balvaj.

²⁵ Pre tosaraste, sar mek sas kalipen*, phirelas o Ježiš pal moros a avla ke lende. ²⁶ Sar o učeňika les dikhle te phirel pal o moros, predarandile a phende: „O mulo!“ A viskinde daratar.

²⁷ Ale o Ježiš ke lende takoj prevakerđa: „Ma izdran! Me som. Ma daran tumen!“

²⁸ A o Peter leske phendā: „Rajeja, te sal oda tu, prikazin mange, hoj te džav ke tu pal o paňi.“

²⁹ „Av!“ phendā o Ježiš. Avke o Peter geła avri andral e lodka, phirelas pal o paňi a džalas ko Ježiš. ³⁰ Ale sar dikhla pre zoraľi balvaj, darandila, chudňa te tašlol a vičindā: „Rajeja, zachraňin man!“

³¹ O Ježiš takoj nacirdňa o vast, zachudňa les a phendā: „Manušeja, savo cikno pačaben tut hin! Soske pochibindal?“

³² A soča gele andre lodka, e balvaj preačila.

³³ Akor ola, ko sas pre lodka, bandonas anglal leste a phenenas: „Tu sal čačes o Čavo le Devleskro!“

O Ježiš sastarel andro Genezaret

³⁴ Sar pregele la lodkaha o moros, avle andre phuv Genezaret. ³⁵ O manuša andral oda than les sprindžarde a rozhirinde oda pal cali odi phuv. Ande ke leste savore nasvalen ³⁶ a mangelas les, či lenge na domukela, hoj pes te chuden ča le

---

* **14:25** 14,25 E grecko čhib: e štarto straž prekal e rat

agorestar leskre gadendar. Ola, ko pes lestar chudle, sastile avri.

15

O tradiciji le phurederengre

¹ Akor avle ko Ježiš o zakaonika the o Farizeja andral o Jeruzalem a phende leske: ² „Soske tire učeņika na dolikeren oda, so amenge dine o phure? Bo na thoven (omoren) o vasta, sar džan te chal o maro.“

³ Ov odphenda: „A tumen soske na dolikeren le Devleskro prikazaņje, ale čerinen les vaš tumari tradicija. ⁴ Bo o Del phenda: *„De pačiv tira da the tire dades! A oda, ko košel la da the le dades, mušinel te merel!“* ⁵ Ale tumen phenen: ‚Sako, ko phendahas la dake abo le dadeske: Oda, so šaj diņomas tumenge, thodom pre sera le Devleske sar daros, našti tumenge oda dav.‘ ⁶ Avke tumen phenen, hoj na kampil te del pačiv la da vaj le dades. Kajse tumare tradicijenca musaren le Devleskro prikazaņje. ⁷ Tumen dujemujengre, mištes pal tumende prorokinelas o prorokos Izajaš, sar phenda:

⁸ *„Kala nipi man lašaren le mujeha,
ale lengro jilo hino mandar dur.*

⁹ *Hijaba man lašaren,
bo sikaven o sikaviben le manušengro.‘ “*

¹⁰ Palis o Ježiš vičinda ke peste le nipen a phenda lenge: „Šunen a achalon! ¹¹ Le manušes na melarel oda, so džal andro muj, ale oda, so avel avri andral o muj.“

12 Akor avle leskre učeňika a phende leske: „Džanes, hoj o Farizeja rušle, sar šunde oda lav?“

13 Ov odphenda: „Dojekh rastlina, savi na sadzinda miro Dad andral o ňebos, ela cirdli avri le koreňenca. 14 Muken len avke! On korkore hine kore a kamen te lidžan avre koren. A te jekh koro lidžala avre kores, sodujdžene perena andre chev.“

15 O Peter leske phenda: „Phen amenge avri pal oda podobenstvo!“

16 A o Ježiš phučla: „So the tumen mek na achalon? 17 Na achalon, hoj savoro, so avel andro muj, džal andro per a odarik džal avri?“

18 Ale oda, so avel avri andral o muj, avel andral o jilo a oda meľarel le manušes. 19 Bo andral o jilo avel avri o nalačo gondolišagos - te murdarel, te kerel lubipen, te čorel, te svedčinel falošne a te ruhinel pes. 20 Kada hin oda, so meľarel le manušes. Ale te chal le vastenca, so nane avrithode, na meľarel le manušes.“

O pačaben la Kanaankakro

21 O Ježiš odarik geľa het a geľa andro phuva Tir the Sidon. 22 A varesavi Kanaansko džuvli andral odi phuv avľa ke leste a viskinelas: „Av ke ma jileskro, Rajeja, Čhavo le Davidoskro! Miri čhaj hiňi igen zaphandli le demonenca.“

23 Ale ov lake na odphenda aňi lav. Akor avle ke leste leskre učeňika a mangelas les: „Bičhav la het, bo viskinel pal amende.“

24 Ale ov odphenda: „Me som bičhado ča ko bakrore, save našľile andral o kher le Izraeloskro.“

²⁵ Ale oj avľa, bandiľa anglal leste a phendä: „Rajeja, pomožin mange!“

²⁶ Ov odphendä: „Nane šukares te lel le čhavorenge o maro a te čhivel les le rikonorenge.“

²⁷ Oj odphendä: „He, Rajeja, ale the o rikonore telal o skamind chan o trušini, so peren lengre rajenge.“

²⁸ Akor lake o Ježiš odphendä: „Džuvlije, baro hin tiro pačaben! Mi ačhel pes tuke avke, sar kames.“ A lakri čhaj sastiľa avri ola oratar.

O Ježiš sastarel paš o Galilejsko moros

²⁹ Sar o Ježiš odarik odgeľa, avľa ko Galilejsko moros. Geľa upre pro verchos a ode peske bešľa.

³⁰ Avle ke leste igen but nipi, save peha ande le bangen, le koren, le němnen, le kaliken the mek but avren. Thovenas len paš o pindre le Ježišoske a ov len sastarelas avri. ³¹ O nipi pes čudalinenas, sar dikhle, hoj o němna vakeren, o kaliki hine saste, o bange phiren, o kore dikhen a lašarenas le Izraeloskre Devles.

O Ježiš del te chal štar ezera manušen

³² O Ježiš peske vičinda peskre učeņiken a phendä: „Pharo mange hin vaš kala nipi, bo imar trin dživesa hine manca a nane len so te chal. Na kamav len te bičhavel khere bokhalen, hoj te na odperen pal o drom.“

³³ O učeņika leske phende: „Khatar laha pre kada omuklo than ajci maro, hoj te das te chal kajci but dženen?“

³⁴ „Keci tumen hin mare?“ phučľa lendar o Ježiš.

„Efta the vajkeci ribici,“ odphende.

³⁵ Akor phenda le nipenge, hoj peske te bešen pre phuv. ³⁶ Iľa ola efta mare the ola ribi, palikerďa, phagerelas a podelas peskre učeňikenge a o učeňika denas le nipenge. ³⁷ Chale savore a čalile. Olestar, so ačhila, kidle upre efta pherde košara. ³⁸ Savore, so chale, sas vaj štar ezera (4 000) murša, bi o džuvľa the bi o čhave. ³⁹ Palis rozmukľa le nipen, geľa andre lodka a avľa andre phuv paš o forocis Magadan.

16

O Farizeja kamen te dikhel znameňje

¹ Avle ke leste varesave Farizeja the Saduceja, bo les kamenas te skušinel avri. Mangenas les, hoj lenge te sikavel znameňje andral o ňebos.

² A o Ježiš lenge odphenda: „Sar hin rat, phenen: ‚Ela šukares, bo o ňebos hino lolo.‘ ³ A tosara phenen: ‚Adadžives ela brišindalo, bo o ňebos hino zachmurimen a lolo.‘ Sar dikhen pro ňebos, džanen te phenel, savo ela džives, ale o znameňja kale časengre na džanen te achalol? ⁴ O nalačo the o lubikano pokoleňje mangel znameňje, ale na ela leske dino znameňje, ča o znameňje le Jonašiskro.“ Mukľa len ode a geľa het.

O kvasos le Farizejengro the le Saducejengro

⁵ Leskre učeňika avle pre oki sera le moroske a bisterde peha te lel o maro. ⁶ O Ježiš lenge phenda: „Den tumenge pozoris pro kvasos le Farizejengro the le Saducejengro.“

⁷ A o učeňika gondolinenas maškar peste: „Vašoda phenel, bo na ilam peha o maro.“

⁸ Ale sar oda sprindžarda o Ježiš, phenda lenge: „Manušale cikne pačabnaha, soske vak-eren maškar tumende pal oda, hoj tumen nane maro? ⁹ Mek furt na achal'on? Imar bis-terdan pre ola pandž mare prekal ola pandž ezera (5 000) murša a keci košara kidňan upre? ¹⁰ Bisterdan the pre ola efta mare prekal ola štar ezera (4 000) murša a keci košara kidňan upre? ¹¹ Sar oda na achal'on, hoj tumenge na vakeravas pal o maro? Den tumenge pozoris pro kvasos le Farizejengro the le Saducejengro!“ ¹² Akor achalile, hoj na vakerda pal oda, hoj te den pozoris pro kvasos le mareskro, ale pro sikaviben le Farizejengro the Saducejengro.

O Peter viznavinel, ko hin o Ježiš

¹³ Sar avla o Ježiš andro phuva paš e Cezarea Filipi, phučla peskre učeňikendar: „So phenen o manuša pal o Čhavo le Manušeskro, hoj ko hino?“

¹⁴ On odphende: „Jekh phenen, hoj sal o Jan Krstiteľ, aver, hoj o Eliaš, a pale aver, hoj o Jeremijaš, abo jekh le prorokendar.“

¹⁵ „A tumen?“ phučla lendar. „So phenen, hoj ko me šom?“

¹⁶ O Šimon Peter odphenda: „Tu sal o Kristus, o Čhavo le džide Devleskro!“

¹⁷ O Ježiš leske odphenda: „Bachtalo sal Šimon, čhavo le Jonašiskro, bo o manuš* tuke kada na sikađa, ale miro Dad, savo hino andro

* **16:17** 16,17 Abo: o felos the o rat

ňebos. ¹⁸ A me tuke phenav: Tu sal o Peter a pre kadi skala ačhavava miri cirkev a aňi o brani le pekloskre upral late na zviťazinena. ¹⁹ Dava tuke o kleji andral o ňeboskro krališagos a savoro, so phandeha pre phuv, ela phandlo the pro ňebos. A savoro, so rozphandeha pre phuv, ela rozphandlo the pro ňebos.“ ²⁰ A phendā peskre učeňikenge, hoj te na phenen ňikaske avri, hoj ov hino o Kristus.

O Ježiš phenel, hoj ela murdardo

²¹ Akorestar chudňa o Ježiš te sikavel peskre učeňiken, hoj mušinel te džal andro Jeruzalem a but te cerpinel le phuredendar, le bare rašajendar the le zakoňikendar; hoj mušinela te merel a pal o trin džives te uštel andral o meriben.

²² Akor les iľa o Peter pre sera a chudňa leske zorales te dovakerel: „Te na del o Del, Rajeja! Kada pes tuke našti ačhel!“

²³ Ale o Ježiš pes visardā ko Peter a phendā leske: „Dža mandar het, Satan! Ačhes mange andro drom, bo na gondolines pre le Devleskre veci, ale pre le manušeskre!“

Sar kampil te džal pal o Ježiš

²⁴ Akor phendā o Ježiš peskre učeňikenge: „Te kamel vareko te avel pal ma, te na dživel prekal peste, mi lel pre peste peskro kerestos a mi avel pal ma. ²⁵ Bo sako, ko kamel te zachraňinel peskro dživipen, les našavela, ale ko našavela peskro dživipen vaš ma, oda les arakhela. ²⁶ Bo so hin le manušes olestar, hoj calo svetos ela leskro a o dživipen našavela? Soha šaj o manuš

počinel vaš peskro dživipen? ²⁷ Bo o Čhavo le Manušeskro avela peskre aňjelenca andre slava peskre Dadeskri a akor počinela sakoneske pal oda, sar kerelas.

²⁸ Čačipen tumenge phenav, hoj varesave tumendar, so kade ačhen, na dikhena o meriben, medik na dikhena le Čhas le Manušeskres te avel andre leskro krališagos.“

17

O Ježiš le Mojžišoha the le Eliašoha

¹ Pal o šov džives peske vičindā o Ježiš le Peter, le Jakob the le Jan leskre phrales. Iľa len peha a sas korkore pro učo verchos. ² Ode pes anglal lende čerindā. Leskro muj leske švicinelas sar o kham a o gada leske parňile sar o švetlos. ³ A sikade pes lenge o Mojžiš the o Eliaš a vakerenas le Ježišoha.

⁴ O Peter phendā le Ježišoske: „Rajeja, mištes amenge hin kade. Te kames, keras trin stani: Tuke jekh, le Mojžišoske jekh the le Eliašiske jekh.“

⁵ Mek sar vakerelas, zaučhardā len andre e žjarivo chmara a andral e chmara prevakerdā ke lende o hangos: „Kada hin miro Čhavo, saves kamav. Andre leste man hin radišagos, les šunen!“

⁶ Sar oda šunde o učeňika, pele pro muj a igen pes daranas. ⁷ O Ježiš avľa paš lende, chudňā pes lendar a phendā lenge: „Ušten, ma daran tumen!“ ⁸ A sar dikhle upre, imar na dikhle ňikas, ča le Ježiš korkores.

⁹ Sar avenas tele pal o verchos, phenda lenge o Ježiš: „Ma vakeren avri ňikasko pal oda, so dikhlan, medik o Čhavo le Manušeskro na ušfela andral o meriben!“

¹⁰ Leskre učeňika lestar phučle: „Soske phenen o zakonika, hoj ešeb mušinel te avel o Eliaš?“

¹¹ O Ježiš lenge odphenda: „O Eliaš čačes avela ešebno a prikerela sa, ¹² ale phenav tumenge, hoj o Eliaš imar avla a na prindžarde les, ale kerde leha, sar kamle. Avke lendar cerpinela the o Čhavo le Manušeskro.“ ¹³ Akor achalile o učeňika, hoj lenge vakerelas pal o Jan Krstiteľ.

O Ježiš sastarel le čhavores zaphandles le demonoha

¹⁴ Sar avle paš o nipi, avla ke leste jekh manuš, savo pela pro khoča, bandolas anglal leste ¹⁵ a phenda: „Rajeja, av jileskro ke miro čhavo, bo hin les zachvati a igen cerpinel, bo furt perel andre jag the andro paňi. ¹⁶ Andom les ke tire učeňika, ale on les našti sastarde.“

¹⁷ O Ježiš odphenda: „Manušale bi o pačaben! Tumen previsarde manušale, mek dži kana tumenca avava? Dži kana mek tumen zlidžava? Anen les mange kade!“ ¹⁸ O Ježiš pokarhinda le demonos a ov takoj andral leste geľa avri. A ola oratar sas imar o čhavoro sasto.

¹⁹ Palis avle o učeňika korkore paš o Ježiš a phende: „Soske les amen našti tradňam avri?“

²⁰ Ov lenge phenda: „Vašoda, hoj frima pačan. Bo phenav tumenge, te tumen ulahas ča ajso pačaben sar o horčično zrnkos, phenena kale verchoske: ‚Predža kadarik kode!‘ – a predžala.

A na ela nič, so naši kerena. ²¹ [Ale kajse demoni na džan avri, ča la modlitbaha the le postoha.]“

²² A sar phirenas jekhetane pal e Galileja, phenda lenge o Ježiš: „O Čhavo le Manušeskro ela dino andro vasta le manušenge, ²³ murdarena les, ale pro trito džives uštela andral o meriben.“ A o učeņika ačhile igen smutna.

O Ježiš počinel e chramoskri daň

²⁴ Sar doavle andro Kafarnaum, avle ko Peter ola, ko kiden avri le chramoskre daňe, a phučle: „Či na počinel tumaro učitelis e chramoskri daň?“

²⁵ „Počinel!“ odphenda.

Sar avla o Peter andro kher, phučla lestar o Ježiš sigeder: „So pes tuke dičhol, Šimon? Kastar len o kraľa andral kada svetos o clo abo o daňe? Peskre čhavendar, abo le cudzendar?“

²⁶ Ov odphenda: „Le cudzendar.“

Akor leske o Ježiš phenda: „Akor lengre čhave na mušinen te počinel. ²⁷ Ale hoj pre amende te na rušen, dža paš o moros a čhiv e udica. Le avri ešebno riba, savi chudeha, a sar lake phundraveha o muj, arakheha andre rupuņi minca*. Le la avri a počin o daňe vaš tu the vaš ma.“

18

O nekbareder andro ņeboskro krališagos

---

* **17:27** 17,27 Oda hin jekh stater, so mon štar drachmi.

¹ Andre odi ora avle o učeņika ko Ježiš a phende: „Ko hin bareder andro ņeboskro krališagos?“

² O Ježiš peske vičinda čhavores, ačhađa les maškar lende ³ a phenđa: „Čačipen tumenge phenav, te tumen na visarena a na avena sar o čhavore, šoha na džana andro ņeboskro krališagos. ⁴ Ko pes pokorinela a ela sar kada čhavoro, oda hin nekbareder andro ņeboskro krališagos. ⁵ Sako, ko prilela jekhes kajse čhavorendar andre miro nav, man prilel.“

Te na odcirden avres andral o pačaben

⁶ „Oleske, ko odcirdela andral o pačaben jekhes kale ciknorendar, save pačan andre ma, ulahas feder, te leske thodehas baro bar* andre meñ a čhidehas les andro moros. ⁷ Vigos le svetoske vaš ola veci, save keren oda, hoj o manuša te peren andral o pačaben. Kajse veci mušinen te avel, ale vigos ole manušeske, prekal kaste oda avel. ⁸ Te tut cirdel tiro vast abo tiro pindro te kerel binos, odčhin les a čhiv les tutar het. Bo feder tuke hin te džal andro džživipen bi o pindro abo bi o vast, sar soduje vastenca abo pindrenca te džal andre večno jag. ⁹ A te tut cirdel pro binos tiri jakh, džubin la avri a čhiv la tutar het. Bo feder tuke hin te džal jekha jakhaha andro večno džživipen, sar soduje jakhenca andro jagalo peklos.

¹⁰ Dikhen pre oda, hoj te na dikhen tele aňi jekhes kale ciknorendar! Bo phenav tumenge,

---

* **18:6** 18,6 o baro bar andral o mlinos

hoj lengre aňjela andro ņebos ačhen furt angle miro ņeboskro Dad. ¹¹ [Bo o Čhavo le Manušeskro avľa, hoj te zachraňinel oda, so sas našado.]“

Pal o našado bakroro

¹² „So tumenge gondolinen? Te ulahas vare-save manušes šel (100) bakre a te jekh lendar našlilahas, či na mukela ola eňavardeš the eňa (99) pro brehi a na džala te rodel oles, so našliľa? ¹³ Čačes phenav tumenge: Te pes ačhela, hoj les arakhela, buter lestar radisalola sar ole eňavardeš the eňendar (99), save na našlile. ¹⁴ Avke aňi tumaro Dad andro ņebos na kamel, hoj te našlol jekh kale ciknendar.“

Te tiro phral dživel andro binos

¹⁵ „Te kerdahas tiro phral binos, džä a vaker leha pal oda čä tu the ov korkoro. Te tut šunela, dochudňal pale tire phrales. ¹⁶ Te tut na šunela, le tuha mek jekhes abo duje dženen, bo *dojekh lav ačhela pro duj abo trin švedki*. ¹⁷ Te len na šunela, phen oda andre khangeri. A te na šunela aňi la khangera, mi el tuke sar colňikos a sar manuš, savo dživel binošnes a bi o Del.

¹⁸ Čäčipen tumenge phenav: Savoro, so phandena pre phuv, ela phandlo the andro ņebos a savoro, so rozphandena pre phuv, ela rozphandlo the andro ņebos.

¹⁹ Pale tumenge phenav: Te duj džene tumendar pre phuv ena jekh andre oda, so mangena, chudena oda mire Dadestar, savo hino andro ņebos. ²⁰ Bo kaj pes duj abo trin džene zdžan andre miro nav, ode som the me maškar lende.“

Pal o slugas, so na odmukel

²¹ Akor avľa ke leste o Peter a phučľa lestar: „Rajeja, kecivar mušnav te odmukel mire phraleske, so mange kerel o nalačo? Dži eftavar?“

²² O Ježiš leske phenda: „Na phenav tuke, hoj eftavar, ale dži eftavardešvar efa (70 x 7)†.“

²³ „Vašoda o ňeboskro krališagos hino sar kada: Sas jekh kralis, savo kamelas te džanel, keci love leske kamen leskre sluhi. ²⁴ Sar chudňa te genel, ande leske jekhe manušes, savo leske kamelas but milioni‡. ²⁵ Ale vaš oda, hoj les na sas sar te del pale, phenda leskro raj, hoj les la romňaha the le čhavenca te bikenen otrokenge, a mek the savoro, so les hin, hoj te del pale oda, so le kraliske kamelas.

²⁶ Akor peľa o slugas pro khoča, bandolas anglal leste a mangelas les: ‚Rajeja, užar mek pre ma a savoro tuke dava pale!‘ ²⁷ Le kraliske sas vaš leste pharo, mukľa les a savore love, so leske kamelas, leske odmukľa.

²⁸ Ale sar geľa oda slugas odarik avri, arakhľa avre slugas ole kraliskre, savo leske kamelas vaj šel (100) rupune minciš. Chudňa les, tasavelas les a phenda: ‚De mange pale oda, so mange kames!‘

²⁹ Akor oda aver slugas peľa paš leskre pindre a mangelas les: ‚Užar mek pre ma a savoro tuke dava pale.‘

³⁰ Ale ov na kamľa te užarel. Geľa a čidiľa les andre bertena, medik leske na počinela oda, so

---

† **18:22** 18,22 Abo: eftavardeš the eftavar (77x) ‡ **18:24** 18,24
10 000 talenti § **18:28** 18,28 100 denara

leske kamelas. ³¹ Sar dikhle okla sluhi, so pes ačhila, ačhile igen smutna. Avle a vakerde avri le kraliske savoro, so pes ačhila.

³² Akor peske les vičinda o kralis a phenda leske: „Nalačo sluhona, savoro, so mange kamehas, tuke odmuklom, bo mangehas man. ³³ The tuke kampľa te avel jileskro ke miro aver sluhavke, sar me somas jileskro ke tu.“ ³⁴ Akor o kralis cholisalila a diňa les te mučinel andre bertena, medik na dela pale savoro, so leske kamelas.

³⁵ Avke kerela the miro ņboskro Dad dojekheske tumendar, ko na odmukela peskre phraleske andral o jilo.“

19

Pal o rozvod

¹ Sar o Ježiš dovakerđa kala lava, geľa het andral e Galileja a avľa andre judsko phuv pal o Jordan. ² Džanas pal leste but nipi a ov len ode sastarelas.

³ Avle ke leste o Farizeja a kamenas les te chudel andro lav. Phučle lestar: „Či šaj omukel o rom peskra romňa, vaš soste ča kamel?“

⁴ Ov odphenda: „So na gendaň, hoj ešebnovarestar *o Del len stvorinda sar muršes the džuvľa?* ⁵ A o Del mek phenda: „*Vašoda omukela o murš la da the le dađes a ela jekhetane la romňaha a on duj džene ena jekh telos.*“ ⁶ Avke imar nane duj, ale jekh telos. Vašoda oda, so o Del phandľa, o manuš te na rozphandel!“

⁷ Avke lestar phučle: „Akor soske phenda o Mojžiš, hoj šaj *te del la romňa o rozvodno lil a te bičhavel la het?*“

⁸ A o Ježiš lenge phendā: „O Mojžiš tumenge domukla te premukel tumare romņijen vaš oda, hoj tumare jile sas barune. Ale ešebnovarestar na sas avke. ⁹ A phenav tumenge, hoj sako, ko omukela peskra romņa, te oj na kerdā lubipen, a lela peske avra romņa, kerel lubipen.“ [„Oda murš, ko peske lel ajsa, so hiņi premukli, tiš kerel lubipen.“]

¹⁰ Akor leske phende leskre učeņika: „Te oda hin avke maškar o rom the maškar e romņi, akor nane mištes te lel romņa.“

¹¹ Ov lenge phendā: „Na savore achalōn oda lav, ale ča ola, kaske oda hin dino. ¹² Bo hin ajsē murša, save ulile avke, hoj našti dživen džuvlaha. A hin the ajsē murša, savendar o nipi ajsen kerde. A mek hin the pačivale murša, save korkore kamle te ačhel pačivale prekal o ņeboskro krališagos. Oda, ko šaj prilel, mi prilel!“

O Ježiš požehņinel le čhavoren

¹³ Akor o manuša anenas ko Ježiš le čhavoren, hoj pre lende te thovel o vasta a te modlīnel pes vaš lenge, ale o učeņika lenge na domukenas.

¹⁴ No o Ježiš lenge phendā: „Domuken le čhavorenge te avel ke ma a ma braņinen lenge, bo kajsengro hin o krališagos le Devleskro.“ ¹⁵ A sar thođa pre lende o vasta, geļa odarik het.

O barvalo terno manuš

¹⁶ Varesavo murš avla ke leste a phendā: „Učitelīna, savo lačho skutkos mušinav te kerel, hoj te chudav o večno dživipen?“

¹⁷ Ov leske phendā: „Soske mandar phučes pal o lačo? Jekh hino Lačo. A te kames te džal andro dživipen, doliker o prikazaŋja.“

¹⁸ „Save prikazaŋja?“ phučla le Ježišostar.

A o Ježiš phendā: „*Na murdareha! Na kereha lubipen! Na čoreha! Na svedčineha klamišagoha pre avreste!* ¹⁹ *De pačiv la da the le dades! Kameha avres avke sar tut korkores!*“

²⁰ O terno murš leske pre oda odphendā: „Kada savoro imar dolikerav. So mange mek kempel?“

²¹ O Ježiš leske phendā: „Te kames te avel dokonalo, dža, biken tiro barvalipen a rozde le čorenge a ela tut o barvalipen andro ņebos. Palis av a phir pal ma!“

²² Ale sar oda šundā o terno murš, geľa het smutno, bo sas les but barvalipen.

O barvalo phares avel andro krališagos le ņeboskro

²³ O Ježiš phendā peskre učeŋikenge: „Čačipen phenav tumenge, hoj o barvalo phares avela andro ņeboskro krališagos. ²⁴ A pale tumenge phenav, hoj lokeder hin la řavake te predžal prekal e suvakri chev, sar le barvaleske te džal andro ņeboskro krališagos.“

²⁵ Sar oda šunde leskre učeŋika, igen pes čudalinenas a phučenas: „Ta akor, ko šaj el spasimen?“

²⁶ Ale o Ježiš dikhlā pre lende a phendā lenge: „O manuša oda našti keren, ča o Del šaj. Bo o Del šaj kerel savoro.“

²⁷ Akor leske odphendã o Peter: „Dikh, amen omuklam savoro a gelam pal tu. So amen hin olestar?“

²⁸ O Ježiš lenge phendã: „Čačipen tumenge phenav, hoj andre oda časos, so avela, sar bešela o Čhavo le Manušeskro pro tronos andre peskri slava, akor the tumen, save man nasledinenas, bešena pro dešuduj (12) troni a sudzinena o dešuduj kmeňi le Izraeloskre. ²⁹ A sako, ko vaš miro nav omukla o khera, le phralen abo le pheñen, le dades abo la da, [la romňa,] le čhaven vaj o mali, chudela šelvar ajci buter a chudela o večno dživipen. ³⁰ Ale but olendar, ko sas ešebna, ena posledna a o posledna ena ešebna.“

20

Pal o robotňika andre viňica

¹ „Bo o ňeboskro krališagos hino sar jekh chulaj, savo geľa sig tosara avri, hoj te lel le robotňiken andre peskri viňica. ² Dovakerďa pes le robotňikenca, hoj len dela jekh rupuňi minca* pro džives, a bičhaďa len andre peskri viňica.

³ Sar geľa avri vaj eňa orendar, dikhla avre dženen, hoj nič na keren a ačhen pro placos. ⁴ The lenge phendã: ‚Džan the tumen andre viňica a počinava tumen avke, sar kampil.‘ ⁵ A on gele.

Pale geľa avri vaj dešuduj (12) orendar the trin orendar a vičinda avre robotňiken. ⁶ Palis geľa avri vaj pandž orendar a arakhla avre dženen

---

* **20:2** 20,2 jekh denaris

te ačhel ča avke a phučla lendar: ‚Soske kade ačhen calo džives a nič na keren?‘

⁷ Phende leske: ‚Bo niko amen na ila andre buči.‘

Phenda lenge: ‚Džan the tumen andre viñica te kerel buči.‘

⁸ Sar zaračila, phenda o raj la viñicakro peskre spravcaske: ‚Vičin le robotñiken a počin lenge.‘ Čhude le poslednonendar dži o ešebna.

⁹ Sar avle ola, ko sas ile andre buči vaj pandž orendar, chudle po jekh rupuñi minca.

¹⁰ Palis avle ola ešebna a gondolinenas peske, hoj chudena buter, ale the on chudle po jekh minca. ¹¹ Sar ile, dudrinenas pro chulaj ¹² a vakerenas: ‚Amen pes trapinahas calo džives pro kham, ale kala posledna kerenas buči ča jekh ora a počindal len avke sar amen!‘

¹³ Ale ov odphenda jekheske lendar: ‚Prijaťelina, na som ke tu ñespravedľivo! Či tut manca na dovakerďal pre jekh rupuñi minca?‘

¹⁴ Le oda, so hin tiro, a dža! No me kamav kale poslednones te del avke sar tut. ¹⁵ Abo našti kerav mireha oda, so me kamav? Dikhes pre mande namištes vaš oda, hoj som lačho?‘

¹⁶ Avke ena o posledna ešebna a o ešebna posledna.“

O Ježiš phenel avri pal peskro cerpišagos

¹⁷ Sar o Ježiš džalas upre andro Jeruzalem, ila peske pre sera ole dešuduje učeñiken a pal o drom lenge vakerelas: ¹⁸ „Šunen: Džas upre andro Jeruzalem a o Čhavo le Manušeskro ela avridino le nekbaredere rašajenge the le

zakoňikenge a odsudzinena les pro meriben. ¹⁹ Dena les le pohanenge, hoj lestar te asan a hoj les te zbičinen the te ukrižinen; ale pro trito džives uštela andral o meriben.“

Pal o thana paš le Ježišoskro tronos

²⁰ Akor avla e daj le Zebedeoskre čhavengri ko Ježiš peskre čhavenca, bandolas anglal leste a mangelas lestar vareso.

²¹ Ov latar phučla: „So kames?“

Oj phendā: „Phen, hoj kala mire duj čhave te bešen jekh pal tiri čači sera a dujto pal aver andre tiro krališagos.“

²² O Ježiš lake odphendā: „Na džanen, so mangen. Či šaj pijen odi kuči, savi me pijava?“ [„A či šaj aven bolde ole bolipnaha, saveha me som boldo?“]

Odphende leske: „Šaj.“

²³ Ov lenge phendā: „Čačes pijena odi kuči, so me pijav. [The ole bolipnaha, saveha som me boldo, the tumen avena bolde.] Ale hoj te bešen pal miri čači the balogñi sera, oda nane miri veca. Ola thana chudena ola, prekal kaste len miro Dad pripravinda.“

²⁴ Sar oda šunde okla deš učeñika, rušle pre ola duj phrala. ²⁵ Ale o Ježiš peske len vičinda a phendā: „Džanen, hoj o vladara lidžan le naroden zoraha a o bare raja trapinen le nipen.

²⁶ Ale maškar tumende oda avke našti avel! Oda, ko kamel te avel bareder, mušinel te avel tumaro slugas. ²⁷ Oda, ko kamel te avel ešebno, mušinel te služinel savorenge. ²⁸ Bo aňi o Čhavo le Manušeskro na avla, hoj leske te služinen, ale

hoj ov te služinel a te počinel peskre dživipnaha vaš o but manuš. “

O Ježiš sastarel duje koren paš o Jericho

²⁹ Sar avelas avri andral o Jericho, džanas pal leste igen but nipi. ³⁰ A paš o drom bešenas duj kore manuš. Sar šunde, hoj odarik džal o Ježiš, vičinde: „Rajeja, Čhavo le Davidoskro, av ke amende jileskro!“

³¹ Ale o nipi lenge phenenas, hoj te čiten, no on mek zoraleder vičinenas: „Av ke amende jileskro, Rajeja, Čhavo le Davidoskro!“

³² O Ježiš zaačila, vičinda len a phučla: „So kamen, hoj tumenge te kerav?“

³³ On leske phende: „Rajeja, hoj pes te phundraven amare jakha.“

³⁴ Le Ježišoske sas pharo vaš lenge a chudña pes lengre jakhendar. A on takoj chudle te dikhel a džanas pal leste.

21

O Ježiš avel andro Jeruzalem

¹ Sar imar doavenas paš o Jeruzalem a avle andre Betfaga paš o Olivovo verchos, bičhađa o Ježiš duje učeņiken ² a phenda lenge: „Džan andre kada foros, so hin angle tumende. Soča džana andre, arakhena zaphandles terne somaricis the oslica. Odphanden len a anen len ke ma. ³ Te vareko tumenge vareso phenela, tumen phenena, hoj le Rajeske len kempel, ale maj len bičhavela pale.“

⁴ Kada pes ačila, hoj pes te naplñinel oda, so phenda o prorokos:

⁵ „Phenen le Sionoskra čhake:
*„Dikh, tiro kralis avel ke tu pokorno
 a bešel pre oslica, pro terno somaricis.’ “*

⁶ O učeňika gele a kerde avke, sar lenge oda phenda o Ježiš. ⁷ Ande la oslica the le somaricis, thode pre lende peskre gada a o Ježiš peske bešla. ⁸ But manuša rakinenas peskre gada pro drom, aver čhingerenas o prajti pal o stromi a rakinenas pro drom. ⁹ O nipi, save džanas anglal leste the pal leste, vičinenas:

*„Hosanna le Davidoskre Čhaske!
 Požehñimen hin oda, ko avel andro nav le Ra-
 jeskro!*

Hosanna andro ñebos!“

¹⁰ Sar avla andro Jeruzalem, o manuša andre calo foros chudle te kerel bari vika a phučenas:
 „Ko hin kada?“

¹¹ Ola nipi lenge odphenenas: „Kada hin o Ježiš, oda prorokos andral o galilejsko Nazaret.“

O Ježiš žužarel o chramos

¹² O Ježiš geľa andro chramos a tradña avri savoren, save ode cinenas the bikenenas. Previsarda o skaminda olenge, ko vatinenas o love, the olenge, ko bikenenas le holuben. ¹³ Phenda lenge: „Hin pisimen: *„Miro kher pes vičinel a kher pro modlītbi’*, ale tumen lestar kerđan kher prekal o zbujňika!“

¹⁴ Avle ke leste andro chramos o kore the o bange a sastarda len. ¹⁵ Ale sar dikhle o bare rašaja the o zakoňika ola zazraki, so kerelas, the le čhavoren, save viskinen andro chramos:
 „Hosanna le Davidoskre Čhaske!“ rušenas.

¹⁶ „Šunes, so vakeren?“ phučle lestar.

O Ježiš phendā: „He. Tumen mek šoha na gendān: *„Andral o muja le čhavorengre the le cikne čhavengre tuke pripravindāl e chvala’?*“

¹⁷ O Ježiš len ode mukla, gela avri andral o foros andre Betanija a ode presuča.

O figovņikos sučol avri

¹⁸ Tosara, sar džalas pale andro foros, sas bokhalo. ¹⁹ Pal o drom dikhla jekh figovņikos a gela paš leste, ale na arakhla upre o figi, ča o prajti. A phendā leske: „Imar šoha buter te na barol pre tu ovocje!“ A oda figovņikos takoj šučila avri.

²⁰ Sar oda dikhle leskre učeņika, čudalinenas pes a phučenās: „Sar oda, hoj oda figovņikos takoj šučila avri?“

²¹ O Ježiš lenge odphendā: „Čačipen tumenge phenav, te tumen ulahas pačaben a na pohib-indanas, kerđanas the tumen oda, so kerđom me le figovņikoha. A na ča kada, ale te phendanas kale verchoske: ‚Hazde tut a čhiv tut andro moros!‘ ačhilahas pes oda. ²² Savoro, vaš soske tumen pačabnaha mangena andre modlitba, chudena.“

Le Ježišoskri autorita

²³ Sar avla andro chramos a sikavelas, avle ke leste o bare rašaja the o phuredera le nipengre a phende leske: „Sava zoraha keres kala veci? Ko tut diņa odi autorita?“

²⁴ O Ježiš lenge odphendā: „The me tumendar vareso phučava a te mange odphenena, me tumenge phenava, sava autoritaha kerav kala

veci. ²⁵ Khatar sas le Janoskro bolipen? Andral o ņebos vaj le manušendar?“

A on chudle te vakerel maškar peste: „Te phenaha: ‚Andral o ņebos,‘ phenela amenge: ‚Akor soske leske na pačandil’an?‘ ²⁶ Ale te phenaha: ‚Le manušendar,‘ daras pes le nipendar, bo savore lenas le Jan sar prorokos.“

²⁷ Avke odphende le Ježišoske: „Na džanas.“

Akor lenge ov phendā: „Añi me tumenge na phenava, sava autoritaha kerav kala veci.“

O podobenstvo pal o duj čhave

²⁸ „So gondolinen pal kada? Varesave manušes sas duj čhave. Avla pal o ešebno a phendā: ‚Čhavo miro, dža adadžives te kerel buči andre miri viñica!‘

²⁹ Ov odphendā: ‚Na kamav te džal.‘ Ale palis leske sas pharo a geła.

³⁰ Avla pal o dujto čhavo a the leske phendā oda. Ov odphendā: ‚Džav, rajaja!‘ Ale na geła.

³¹ Savo kale dujendar kerđa oda, so lendar o dad kamelas?“

Odphende le Ježišoske: „Oda ešebno.“

A o Ježiš lenge phendā: „Čačipen tumenge phenav: O colñika the o lubña tumen prede-našen andro krališagos le Devleskro! ³² Bo avla o Jan tumen te sikavel pal o čačipnaskro drom, ale na pačandil’an leske. No o colñika the o lubña leske pačandile a tumen oda dikhlan, ale the avke na čerindan tumaro jilo a na chudñan leske te pačal.“

O podobenstvo pal e viñica

³³ „Šunen the aver podobenstvo! Sas jekh raj, savo peske sadzinda e viñica a ohradzinda la. Kerda e chev, kaj pes pučinel avri e štava andral o hroznos, a ačhađa e veža. Palis diña e viñica kečeñ le vinareng e a geľa het pro droma. ³⁴ Sar avľa oda časos, sar pes skidel o hroznos, bičhađa peskre sluhen ke ola vinara, hoj te lel peskro ulipen.

³⁵ Ale ola vinara chudle leskre sluhen; jekhes marde, avres murdarde a andre avreste čhivkerenas le barenca. ³⁶ Pale bičhađa avre sluhen, buter sar ešebnovar, ale the lenca oda kerde. ³⁷ A pro koñec bičhađa ke lende peskre čhas, bo phenda peske: ‚Mire čhas dena pačiv.‘

³⁸ Ale ola vinara peske phende: ‚Ov hino dedičis. Aven, murdaras les a leskro deditvos ela amaro!‘ ³⁹ Chudle les, čhide les avri andral e viñica a murdarde les. ⁴⁰ Sar avela o raj la viñicakro, so kerela ole manušenca?“

⁴¹ Phende leske: „Ole nalačhe manušen murdarela bi e miloš a e viñica dela avre vinareng e, save leske anena o ulipen andre peskro časos.“

⁴² O Ježiš lenge phenda: „So, mek šoha na gendañ, so hin pisimen?

*‚Oda bar, so o murara odčhide,
ačhila hlavno bar.*

O Raj oda kerda

a amen pes oleske čudalinas!‘

⁴³ Vašoda tumenge phenav, hoj pes tumendar lela o krališagos le Devleskro a dela pes le manušenge, save anena ovojce. ⁴⁴ Oda, ko perela pre oda bar, phadžola pro kotora, a pre kaste perela, oles rozpučinela.“

⁴⁵ Sar šunde o bare rašaja the o Farizeja ola leskre podobenstva, prindžarde, hoj vakerel pal lende. ⁴⁶ Kamle les te chudel, ale daranas pes le nipendar, bo o nipi les lenas sar prorokos.

22

O podobenstvo pal o bijav

¹ O Ježiš lenge pale vakerelas andro podobenstva: ² „O ņboskro krališagos hino sar kada: Sas jekh kralis, savo kerđa peskre čhaske bijav. ³ Bičhađa peskre sluhen, hoj te džan te vičinel pro bijav le manušen, ale on na kamenas te avel.

⁴ Pale bičhađa avre sluhen a phendā: ‚Phenen olenge, ko hine vičimen: O dilos imar pripravindom, o biki the o thule gurunña imar hine murdarde a sa imar hin kisno! Aven pro bijav!‘

⁵ Ale le hoscenge oda sas jekh a gele het, vareko pre peskri maľa a vareko te bikenavkerel.

⁶ Okla chudle leskre sluhen, ande len avri pre ladž a murdarde len. ⁷ Sar oda šunđa o kralis, cholisalila, bičhađa peskre slugaden a murdarđa ole vrahen. A lengro foros podlabarđa.

⁸ Akor phendā peskre sluhenge: ‚O bijav imar hino pripravimen, ale ola, ko sas vičimen, peske na zaslužinas te avel pro bijav. ⁹ Vašoda džan pro droma a vičinen pro bijav savoren, kas arakhena.‘ ¹⁰ Ola sluhi gele pro droma a skidle savoren, kas arakhle, le lačhen the le nalačhen. A e sala le bijaveskri pes pherarđa le hoscenca.

¹¹ Ale sar avľa andre o kralis te dikhel pro hosci, dikhľa ode manušes, savo na sas urdo

andro bijavutne gada. ¹² A phendā leske: „Prijaťelina, sar avľal andre, te na sal urdo andro bijavutne gada?“ A ov sas čhit.

¹³ Akor phendā o kralis le sluhenge: „Phanden leske o pindre the o vasta a čhiven les avri andro kalipen!“ Ode ela o roviben a randena le dandena andre dukh.

¹⁴ Bo hin but vičimen, ale frima hin avrikidle.“

O Farizeja phučen pal o daňe

¹⁵ Akor o Farizeja odgele a dovakerenas pes sar les te chudel pro lava. ¹⁶ Bičhade ke leste peskre učeňiken le Herodijanenca* a on leske phende: „Učitelina, džanas, hoj sal čačipnaskro a sikaves le Devleskro drom andro čačipen. A na džal tuke pal oda, so o manuša phenen, bo na dikhes pro manuš. ¹⁷ Phen amenge, so gondolines: Kampil te počinel le cisariske o daňe, abo na?“

¹⁸ Ale o Ježiš prindžarda lengro nalačhipen a phučľa: „Soske man kamen te chudel pro lav, tumen dujemujengre? ¹⁹ Sikaven mange e minca, savaha pes počinel o daňe!“ On leske ande o denaris ²⁰ a ov lendar phučľa: „Kaskro hin kada muj the nav?“

²¹ „Le cisariskro,“ odphende.

Avke lenge phendā: „Den oda, so hin le cisariskro, le cisariske, a so hin le Devleskro, le Devleske.“

²² Sar oda šunde, čudalinde pes, mukle les a gele het.

---

* **22:16** 22,16 o Židi, save likerenas paš o Herodes

O Saduceja phučen pal o uštiben andral o meriben

²³ Oda džives avle ke leste o Saduceja, save phenen, hoj o manuš našti uštel andral o meriben. A phučle le Ježišostar: ²⁴ „Učitelina, o Mojžiš phenda: Te vareko merela bi o čhave, leskro phral peske mušinel a te lel leskra romňa, hoj te kerel le phraleske čhaven. ²⁵ Sas ke amende efa phrala. Ešebno iľa romňa a palis muľa. A vaš oda, hoj les na sas čhave, mukľa la romňa peskre phraleske. ²⁶ Avke pes oda ačila the paš o dujto phral, the paš o trito až džo o eftato. ²⁷ Palis, sar mule avri savore phrala, muľa the oj. ²⁸ Akor, te savore efa phrala laha dživenas, kaskri lendar ela romňi, sar uštena andral o meriben?“

²⁹ O Ježiš lenge odphenda: „Tumen na achalon nič, bo na prindžaren le Devleskro lav aňi leskri zor. ³⁰ Bo sar uštena o mule andral o meriben, ena sar o aňjela andro ňebos a na lena romňen aňi na džana romeste. ³¹ Tumen na gendan, so phenda o Del, pal o mule, save uštena andral o meriben? ³² *„Me som o Del le Abrahamoskro, o Del le Izakoskro the o Del le Jakoboskro!“* O Del nane Del le mulenge, ale le džidenge!“

³³ Sar oda šunde o nipi, čudalinenas pes upral leskro sikaviben.

O nekbareder prikazaňje

³⁴ Sar o Farizeja šunde, hoj o Ježiš phandľa le Saducejenge o muja andre, zgele pes jekhetane. ³⁵ Jekh lendar, zakoňikos, phučľa le Ježišostar, hoj les te chudel avri: ³⁶ „Učitelina, savo prikazaňje hin nekbareder andro Zakonos?“

³⁷ O Ježiš leske phenda: „*Kameha le Rajes, tire Devles, andral calo tiro jilo, andral cali tiri duša the andral cali tiri godi.*“ ³⁸ Kada hin oda baro the ešebno prikazañje. ³⁹ A dujto hin tiš ajs sar o ešebno: „*Kameha avres avke sar tut korkores!*“ ⁴⁰ Pre kala duj prikazañja ačhel calo Zakonos the o Proroka.“

O Ježiš phučel pal o Mesijašis

⁴¹ Sar pes zgele o Farizeja, phučla lendar o Ježiš: ⁴² „So tumen phenen pal o Mesijašis? Kaskro hino čhavo?“

Phende leske: „Le Davidoskro.“

⁴³ Phenda lenge: „Akor soske o David les andro Duchos vičinel Rajeja? Bo phenel:

⁴⁴ *,O Raj phenda mire Rajeske:*

*Beš tuke pal miri čači sera,
medik tuke na thovava
tire ñeprijatelen tel o pindre.*

⁴⁵ Te korkoro o David les vičinel ‚Rajeja‘, sar šaj avel o Kristus leskro čhavo?“ ⁴⁶ Ńiko leske na džanelas te odphenel aňi lav a ole dživesestar pes imar űiko na opovažinda lestar vareso te phučel.

23

O Ježiš pal o Farizeja the pal o zakonika

¹ Akor phenda o Ježiš le nipenge the peskre učeňikenge: ² „O zakonika the o Farizeja peske bešle pre le Mojžišoskro than a sikaven, so phenel o Zakonos. ³ Vašoda savoro, so tumenge phenena, hoj te dolikeren, oda dolikeren a keren, ale pal lengre skutki ma keren. Bo on

na keren oda, so vakeren. ⁴ Sphanden bare pharipena, so naši te zlidžal, a thoven len pro vali le manuſenge, ale on korkore na kamen te čhalavel aňi le anguſteha.

⁵ Savoro, so on keren, keren ča vaſ oda, hoj len o nipi te dikhen. Thoven peske o bare krabički le Devleskre laveha pro čekat the pro vasta a o bare ſpargici pro agor peskre gadengre. ⁶ Kamen nekfeder thana pro hoscini the anglune thana andro sinagogi. ⁷ Kamen, hoj lenge o nipi andro foros te pozdravinen a te vičinen len: ‚Rabbi.‘

⁸ Ale tumen peske ma domuken te phenel ‚rabbi‘, bo ča jekh hin tumaro Učitelis – o Kristus – a tumen savore san phrala. ⁹ A ma phenen űnikaske pre phuv ‚dado‘, bo ča jekh hin tumaro Dad, oda, ko hino andro űnbos.

¹⁰ Aňi peske ma domuken te phenel ‚duhovna vodci‘, bo ča jekh hin tumaro Vodcas, o Kristus.

¹¹ Oda, ko ulahas maſkar tumende bareder, ela tumaro služobňikos. ¹² Sako, ko pes hazdel upre, ela pokorimen a oda, ko pes pokorinel, ela uprehazdlo.“

Vigos le Farizejenge the le zakoňikenge

¹³ „Ale vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo phanden andre le nipenge o űnboskro kraliſagos – tumen korkore andre na džan a olenge, ko kamlehas te džal andre, na domuken. ¹⁴ [Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo thoven avri le vdovenca a len lengre khera a but tumen modľinen, hoj tumen te dičhol. Vaſoda avena goreder sudzimen.]

¹⁵ Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo predžan o moros the e phuv, hoj te dochuden jekhe manušes andre tumaro pačaben, a sar pes visarel, keren lestar čhavo le pekloskro, duvar goreder sar san tumen.

¹⁶ Vigos tumenge, kore vodcale! Bo phenen: ‚Ko lela vera pro chramos, oda nane nič, ale ko ilahas vera pro somnakaj andro chramos, oda imar mušinel te dolikerel.‘ ¹⁷ Tumen diline the kore! So hin bareder: O somnakaj, či o chramos, so pošvecinel o somnakaj? ¹⁸ Abo tumen phenen: ‚Te ilahas vareko vera pro oltaris, oda nane nič, ale te ilahas vareko vera pre oda daros, so hin upre, oda imar mušinel te dolikerel.‘ ¹⁹ Tumen diline the kore! So hin bareder, o daros, či o oltaris, so pošvecinel o daros? ²⁰ Avke oda, ko lel vera pro oltaris, lel vera pro oltaris the pre savoreste, so upre hin. ²¹ A oda, ko lel vera pro chramos, lel vera pro chramos the pre Oda, ko andre bešel. ²² Oda, ko lel vera pro ňebos, lel vera pro tronos le Devleskro the pre Oda, ko upre bešel.

²³ Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo den o đesjatki andral e meta, andral o kopros the andral e raška, ale omuklan oda, so buter kampil te dolikerel andro Zakonos: O spravodlišagos, o lačhejileskeriben the e vernost. Kada kampil te kerel a koda te na omukel. ²⁴ Tumen kore vodcale! La mucha precidzinen a la řava preřinen!

²⁵ Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo žužaren avral e kuči

the o čaro, ale andral hin pherdo hamišagos the džungipen. ²⁶ Farizejona, tu koro manuš! Žužar ešeb e kuči the o čaro andral, hoj te aven žuže the avral!

²⁷ Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo san sar o parne hrobi, so avral dičhon šukares, ale andral hine pherde le mulengre kokalenca the dojekhe džungipnaha. ²⁸ Avke the tumen avral dičhon le nipenge, hoj san čačipnaskre, ale andro jilo san igen falošna the nalače.

²⁹ Vigos tumenge, zakoňikale the Farizejale, tumen dujemujengre! Bo ačhaven o hrobi le prorokenge a šukałaren o pomňiki le čačipnaskrengre. ³⁰ Tumen phenen: ‚Te džidilamas andro dživesa amare dadengre, na murdardamas lenca le proroken.‘ ³¹ Avke korkore pre tumende phenen avri, hoj san o čhave olengre, ko murdarde le proroken. ³² Dokeren oda, so chudle te kerel tumare dada!

³³ Tumen sapale! Tumen čhave le sapengre! Sar šaj denašena olestar, hoj te na aven odsudzimen andro peklos? ³⁴ Vašoda bičhavav ke tumende le proroken, le godaver muršen the olen, ko hine avrisikade andro Zakonos. Varesaven lendar ukrižinena the murdarena a varesaven lendar marena le bičenca andre tumare sinagogi a džana pre lende foros forostar. ³⁵ Avke avena potrestimen vaš oda, hoj murdarđan le čačipnaskren; vaš oda, hoj čhordan avri o ňevinno rat le Abelostar dži ko Zachariaš, le Barachiašiskro čhavo, saves murdarđan maškar

o chramos the oltaris. ³⁶ Čačipen tumenge phenav, kada savoro avela pre kada pokoleňje!“

O roviben pal o Jeruzalem

³⁷ „Ó, Jeruzalemona, Jeruzalemona! Tu, so murdares le proroken a čivkeres le barenca andre ola, ko hine ke tu bičhade. Kecivar kamlom te skidel tire čhaven, avke sar e kachňi skidel peskre kachňoren tel peskre krídli, ale na kamenas! ³⁸ Dikh, tumaro kher ačhela omuklo! ³⁹ Bo phenav tumenge, hoj akanastar man imar na dikhena, medik na phenena: *„Požehňimen hin oda, ko avel andro nav le Rajeskro!“*

24

O chramos ela telečhido

¹ Palis gela o Ježiš avri andral o chramos a sar džalas het, avle ke leste leskre učeňika, hoj leske te sikaven le chramoskre stavbi. ² Ale o Ježiš lenge odphenda: „Dikhen kada savoro? Čačipen tumenge phenav, hoj kade na ačhela bar pre bareste! Savoro ela telečhido.“

O znameňja pal o koňec le svetoskro

³ Sar bešelas pro Olivovo verchos, avle pal leste leskre učeňika korkore a phende leske: „Phen amenge, kana oda avela. Pal soste prindžaraha, hoj tu aves a imar hin o koňec le svetoskro?“

⁴ O Ježiš lenge odphenda: „Den pozoris, hoj tumen vareko te na klaminel! ⁵ Bo ena but aje manuša, save avena andre miro nav a phenena: ‚Me som o Kristus!‘ – a odcirdena but dženen pro falošno drom. ⁶ Sar šunena pal o maribena

abo hoj pes maren o narodi, tumen ma preاران, bo oda mušinel te avel, ale mek na ela o koñec. ⁷ Bo o narodos džala pro narodos a o krališagos pro krališagos; ela bari bokh a pro but thana e phuv razisałola. ⁸ Ale kada savoro ela o ešebna ločhibnaskre dukha.

⁹ Akor tumen phandena andre, marena a murdarena. Savore narodi tumen našći avri ačhena vaš miro nav. ¹⁰ Akor but džene oddžana le pačabnastar. Jekh avres dena andre a jekh avres našći avri ačhena. ¹¹ Avena but falošna proroka a odcirdena but dženen pro falošno drom. ¹² Vašoda, hoj o nalačhipen barola, andro but džene šilałola o kamiben, ¹³ ale oda, ko likerela avri dži o koñec, ela spasimen. ¹⁴ A kada evaňjelium pal o krališagos pes vakerela pal calo svetos, hoj savore narodi te šunen, a palis avela o koñec.

¹⁵ Sar dikhena, hoj pro sveto than ačhel oda baro džungipen, so melarel andre o chramos, avke sar phendā o prorokos Daniel – oda, ko genel, mi achałol – ¹⁶ akor ola, ko ena andre Judsko, mi denašen upre pro verchi. ¹⁷ Oda, ko ela pro pados, te na avel tele, hoj peske vareso te lel andral o kher. ¹⁸ A oda, ko ela pre mała, te na visalałol pale khere vaš o gada. ¹⁹ No andre ola dživesa ela phares le khabňenge the ole džuvlence, save den te pijel le čhavoren. ²⁰ Modlinen tumen, hoj te na mušinen te denašel jevende abo pro šabat! ²¹ Bo akor ela ajso pharipen, savo mek na sas, kanastar o Del stvorinda o svetos, a imar aňi šoha buter na ela.

²² Te o Raj na kerđahas ola dživesa frimeder,

na ulahas zachrañimen ñisavo manuř. Ale vař o manuřa, saven peske kidña avri, kerđa ola dživesa frimeder. ²³ Te tumenge akor vareko phendahas: ‚Dikh, kade hino o Mesijařis,‘ abo: ‚Kode hino!‘ – ma pačan! ²⁴ Bo avena but falořna mesijařa the but falořna proroka a kerena bare znameñja the zazraki, hoj te cirden pro falořno drom – te pes oda diñahas – the le avrikidle manuřen. ²⁵ Dikhen, phendom tumenge oda anglal!

²⁶ Te tumenge akor vareko phenela: ‚Dikh, pre puřta hino!‘ – ma džan avri. Abo: ‚Dikh, andro kher hino!‘ – ma pačan. ²⁷ Bo sar demel o perumos pro vichodos a dičhol les džı o zapados, avke ela, sar avela o Čhavo le Manuřeskro. ²⁸ Bo kaj hin o mulo řelos, ode pes skidena the o supı.

²⁹ A takoj pal o pharipen andre ole dživesa, o kham kařola

a o řhonorı imar na labola.

O řercheña perena andral o řebos

a o řeboskre zora razısařona.

³⁰ Akor pes sikavela pro řebos o znameñje, o Čhavo le Manuřeskro. A savore nıpi pre phuv rovena, sar dikhena, hoj o *Čhavo le Manuřeskro avel pro řeboskre chmari* andre zor the andre bari slava. ³¹ řar řundola e zoralı truba, bičhavela peskre añjelen a skidena upre leskre avrikidle manuřen pal savore řtar seri le svetoskre, pal jekh agor le řebostar džı pre aver.“

O podobenstvo pal o řıgovñıkos

³² „Le řıgovñıkostar siklon o podobenstvo: řar leskre konara hine imar kovle a o prařti aven

avri, džanen, hoj o űilaj hino pašes. ³³ Avke the tumen, sar dikhena, hoj pes oda savoro ačhel, džanen, hoj hino pašes paš o vudar. ³⁴ Čačipen phenav tumenge, hoj kada pokoleűje na predžala, medik pes kada savoro na ačhela. ³⁵ O űebos the e phuv našlona, ale mire lava šoha na našlona.“

űiko na džanel oda džives aűi odi ora

³⁶ „Ale ole dživesestar the ola oratar na džanel űiko, aűi o űeboskre aűjela, aűi o Čhavo, ča jekh o Dad. ³⁷ Sar sas andre ola dživesa, sar dživelas o Noach, avke ela the akor, sar avela o Čhavo le Manušeskro. ³⁸ Bo andre ola dživesa angle potopa o manuša chanas the pijenas, lenas roműen a džanas romeste dži andre oda džives, sar geła o Noach andro korabos ³⁹ a na džanenas, so pes ačhela, medik na avła e potopa a na iła savoren het – avke ela the sar avela o Čhavo le Manušeskro. ⁴⁰ Akor ena duj džene pre mała: Jekh ela ilo a dujto ačhela. ⁴¹ Duj džuvlija erűinena pro mlĩnkos: Jekh ela ili a dujto ačhela.

⁴² Vašoda ma soven, bo na džanen, andre savi ora the andre savo džives avela tumaro Raj. ⁴³ Ale kada džanen: Te džanlahas o gazdas, sava oratar rači avela o zbujűikos, diűahas pozoris a na domuklahas leske te rozmarel o kher. ⁴⁴ Vašoda the tumen aven pripravimen, bo o Čhavo le Manušeskro avela andre odi ora, savi na užarena.“

Pal o lačo the nalačo slugas

⁴⁵ „Akor ko hin oda verno the godaver sluhas, saves ačhađa leskro raj upral peskre sluhi, hoj len te del te chal pro spravno časos? ⁴⁶ Bachtalo hin oda sluhas, saves leskro raj, sar avela, arakhela oda te kerel. ⁴⁷ Čačipen tumenge phenav, hoj les ačhavela upral calo peskro barvalipen. ⁴⁸ Ale te peske gondolindahas oda nalačho sluhas andre peskro jilo: ‚Miro raj mek avke sig na avela‘ - ⁴⁹ a chudňahas te marel olen, ko leha služinen, a chalahas the piľahas le pijakenca, ⁵⁰ akor avela o raj ole sluhaskro andre oda džives, savo na užarel, the andre odi ora, savi na džanel. ⁵¹ Prečhinela les pro jepaš a leskro kotor ela le dujemujengre manušenca. Ode ela o roviben a randena le dandena andre dukh.“

25

Pal o deš pačivale čhaja

¹ „Akor ela o ňeboskro krališagos ajso, sar o deš pačivale čhaja, save peske ile o lampi a gele anglal te užarel le ternes. ² Ale pandž lendar sas diline a pandž godaver. ³ O diline peske ile o lampi, ale na ile peha olejos, ⁴ ale o godaver peske ile o lampi the le olejoha andro cakli. ⁵ Sar imar but na avelas o terno, zadrимinde savore a zasute.

⁶ Ale pal jepaš rat vareko vičinda: ‚Dikh, o terno avel! Džan avri pal leste!‘

⁷ Akor ušfile savore čhaja a pripravinenas peske o lampi. ⁸ A o nagodaver phende le godaverenge: ‚Den amen tumare olejostar, bo amare lampi murdalon andre.‘

⁹ Ale o godaver lenge odphende: ‚Na, bo na ela dos aňi amen aňi tumen. Feder ela, te tumenge džana te cinel olendar, ko bikenen olejos.‘

¹⁰ A sar gele te cinel, akor avľa o terno. Ola, ko sas pripravimen, gele leha andre pro bijav a phandľa pes andre o vudar.

¹¹ Palis doavle the okla čhaja a phenenas: ‚Rajeja, Rajeja, phundrav amenge!‘

¹² Ale ov odphendľa: ‚Čačipen tumenge phenav, na prindžarav tumen!‘

¹³ Vašoda ma soven, bo na džanen o džives aňi e ora, kana avela o Čhavo le Manušes kro!“

Pal o talenti

¹⁴ „Oda ela avke, sar jekh manuš, savo džalas het pro droma, vičinda peske le sluhen a diňa lenge peskro barvalipen. ¹⁵ Jekhes diňa pandž talenti, avres duj a avres jekh. Sakones diňa pal oda, so džanelas te kerel. Palis geľa het. ¹⁶ Oda, ko chudňa pandž talenti, geľa takoj te kerel buči ole lovenca a zarodňa aver pandž talenti. ¹⁷ Avke the oda, ko chudňa duj, zarodňa aver duj. ¹⁸ Ale oda, ko chudňa jekh, geľa avri a kopalinda andre phuv chev a ode garuđa le rajeskre love.

¹⁹ Palis pal o but časos avľa pale o raj ole sluhengro a phučelas lendar, so kerde le lovenca.

²⁰ Avľa oda, ko chudňa pandž talenti, anda aver pandž a phendľa: ‚Rajeja, pandž talenti man diňal, dikh, aver pandž lenca rodňom!‘

²¹ Leskro raj leske phendľa: ‚Mištes kerďal, lačo the pačivalo sluhona! Salas pačivalo andro frima, ačhavava tut upral o but. Av andro radišagos tire rajeskro!‘

²² Avľa the oda, ko chudňa duj talenti, a phendã: ‚Rajeja, duj talenti man diňal, dikh, aver duj lenca rodňom!‘

²³ Leskro raj leske phendã: ‚Mištes kerdal, lačo the pačivalo sluhona! Salas pačivalo andro frima, ačhavava tut upral but. Av andro radišagos tire rajeskro!‘

²⁴ Palis avľa the oda, ko chudňa jekh talentos, a phendã: ‚Rajeja, džanavas, hoj tu sal zoralo manuš. Kides upre ode, kaj na sadzindal, a les tuke oda, so na rozčhidal. ²⁵ Vašoda man daravas a gelom te garuvel tiro talentos andre phuv. Dikh, kade hin oda, so hin tiro!‘

²⁶ Ale leskro raj leske odphendã: ‚Nalačo the leňivo sluhona! Džanehas, hoj kidav upre ode, kaj na sadzindom, a lav mange oda, so na rozčhidom. ²⁷ Šaj diňal mire love olenge, ko keren le lovenca, a sar me avľomas, iľomas mange pale buter.

²⁸ Vašoda len lestar o talentos a den oleske, kas hin deš talenti. ²⁹ Bo sakones, kas hin, oles ela dino a ela les pherdo. Ale oleslar, kas nane, pes lela the oda, so les hin. ³⁰ A kale sluhas, savestar nane chasna, čhiven avri andro kalipen – ode, kaj ela o roviben a randena le dandena andre dukh.‘ “

Pal o posledno sudos

³¹ „Sar avela o Čhavo le Manušeskro andre peskri slava a savore aňjela leha, akor peske bešela pro tronos andre peskri slava. ³² A savore narodi pes zdžana angle leste a oddelinela len jekhen avrendar avke, sar o pastjeris oddelinel

le bakroren the le capen. ³³ A thovela le bakroren pal peskri čači sera a le capen pal oki sera.

³⁴ Akor phenela o kralis olenge, ko ena pal leskri čači sera: ‚Aven tumen, so san požehñimen mire Dadestar, zalen o krališagos, so sas pripravimen prekal tumende, kanastar sas kerdo o svetos. ³⁵ Bo somas bokhalo a diñan man te chal, somas smedno a diñan man te pijel, somas cudzincos a priilan man, ³⁶ somas lango a diñan man te urel, somas nasvalo a avlan pal ma, somas andre bertena a avlan man te dikhel.‘

³⁷ Akor leske phenena o čačipnaskre: ‚Rajeja, kana tut dikhlam bokhales a čalardam tut, abo smednones a diñam tut te pijel? ³⁸ Kana tut dikhlam cudzincos a priilam tut, abo langes a diñam tut te urel? ³⁹ Kana tut dikhlam nasvaales abo andre bertena a avlam pal tute?‘

⁴⁰ O kralis lenge odphenela: ‚Čačipen tumenge phenav: Savoro, so kerdan jekheske kale mire nekciknedere phralendar, mange oda kerdan.‘

⁴¹ Palis phenela the olenge pal e balogñi sera: ‚Džan mandar het tumen, so san prekošle, andre večno jag, so hin pripravimen prekal o beng the leskre anjela. ⁴² Bo somas bokhalo, a na diñan man te chal, somas smedno, a na diñan man te pijel, ⁴³ somas cudzincos, a na priilan man, somas lango, a na diñan man te urel, somas nasvalo the andre bertena, a na avlan pal ma.‘

⁴⁴ Akor leske the on odphenena: ‚Rajeja, kana tut dikhlam bokhales, abo smednones, abo sar cudzincos, abo langes, abo nasvaales, abo andre bertena, a na pomožindam tuke?‘

⁴⁵ Akor lenge odphenela: „Čačipen tumenge phenav: Te oda na kerđan jekheske kale mire nekciknedere phralendar, mange oda na kerđan.“

⁴⁶ A kala džana andro večno trapišagos, ale o čačipnaskre andro večno dživipen.“

26

O rašaja pes dovakeren pro Ježiš

¹ Sar dovakerđa o Ježiš savore kala lava, phenda peskre učeňikenge: ² „Džanen, hoj mek duj džives a ela e Patrađi a o Čhavo le Manušeskro ela dino, hoj les te ukrižinen.“

³ Akor pes zgele o bare rašaja, o zakoňika the o phuredera le nipengre andre dvora ko nekbareder rašaj Kajfaš. ⁴ Dovakerde pes, hoj le Ježiš počoral chudena a murdarena les. ⁵ Ale phenenas: „Na pro inepos, hoj pes o manuša te na vzburinen pre amende.“

O Ježiš pomazimen andre Betanija

⁶ Sar sas o Ježiš andre Betanija andro kher ko Šimon ko Malomocno, ⁷ avľa ke leste jekh džuvľi. Ola džuvľa sas igen vzacno olejos andro alabastrovo caklocis. Sar bešelas o Ježiš pašal o skamind, čhida leske oda olejos avri pro šero.

⁸ Sar oda dikhle o učeňika, cholisalile a phučle: „Nane zijan, kajso vzacno olejos? ⁹ Kada olejos pes šaj bikenda vaš o but love a šaj pes diňa le čorenge!“

¹⁰ Sar oda dikhľa o Ježiš, phenda lenge: „Soske pre late chan choli? Se igen šukar skutkos mange kerđa. ¹¹ Bo o čore tumenca hine furt, ale me

tumenca furt na avava. ¹² Oleha, hoj čida avri o olejos pre miro telos, man pripravinda pre miro pohrebos. ¹³ Čačipen tumenge phenav, hoj všadzik pal calo svetos, kaj pes vakerela kada evaňjelium, pes phenela the oda, so kadi džuvli akana kerđa, hoj pes pre late te leperel.“

O Judaš del andre le Ježiš

¹⁴ Akor jekh le dešudujendar o Judaš Iškarijotsko geľa het ko bare rašaja ¹⁵ a phučľa: „So man dena, te les tumenge dava andre?“ A on les dine tranda (30) rupune love. ¹⁶ O Judaš akorestar rodelaš drom, sar les te del andre.

E posledno večera

¹⁷ Ešebno džives pro inepos le Marengro bi o Kvasos avle o učeňika ko Ježiš a phende leske: „Kaj kames, hoj tuke te keras o Patradakro chaben?“

¹⁸ Ov phendľa: „Džan andro foros ke koda the koda manuš a phenen leske: ‚O Učitelis tuke phenel: Miro časos hin pašes. Kamav te kerel e Patradı andre tiro kher mire učeňikencna.‘ “
¹⁹ O učeňika kerde avke, sar lenge oda phendľa o Ježiš, a pripravinde e Patradı.

²⁰ Sar zaračila, bešla o Ježiš le dešudujenca pašal o skamind. ²¹ Sar chanas, phendľa: „Čačipen tumenge phenav: Jekh tumendar man zradzinela.“

²² Sar oda šunde, ačhile igen smutna a phučenas lestar jekh pal aver: „Som oda me, Rajeja?“

²³ O Ježiš odphendľa: „Oda, ko peske manca močinelä o maro andro čaro, ov man zradzinela.“

24 O Čhavo le Manušeskro mušinel te merel, avke sar pal leste hin pisimen, ale ole manušeha, ko les zradzinel, ela igen namištes. Feder leske ulahas, te aňi na ulíahas.“

25 Akor o Judaš, savo les zradzinelas, phučla: „Som oda me, Rabbi?“

O Ježiš leske phenda: „Tu oda phenda.“

26 Sar chanas, ila o Ježiš o maro a palikerđa. Phagerelas, delas le učeňiken a phenda: „Len, chan, kada hin miro telos.“

27 Palis ila e kuči, palikerđa, diňa lenge a phenda: „Pijen andral savore, 28 bo kada hin miro rat la zmluvakro, so pes čhorel avri vaš but manuša, hoj pes lenge te odmukel o bini.

29 Ale phenav tumenge, hoj imar buter šoha na pijava olestar, so barol pre viňica, dži andre oda džives, medik les na pijava nevo tumenca andro krališagos mire Dadeskro.“

30 Paloda, sar gilade chvala, gele pro Olivovo verchos.

O Ježiš phenel, hoj les savore omukena

31 Akor lenge o Ježiš phenda: „Kadi rat savore denašena a omukena man, bo hin pisimen:

„Marava le pastjeris

a o bakrore andral o stados pes rozdenašena.’

32 Ale sar uščava andral o meriben, džava anglal tumende andre Galileja.“

33 Akor leske o Peter phenda: „Te tut savore omukena, me tut šoha na omukava.“

34 O Ježiš leske odphenda: „Čačipen tuke phenav, hoj mek adi rat, sigeder sar o kohutos gilavela, tu man trival zaprineha.“

³⁵ O Peter leske phenda: „Kajte tuha mušinava te merel, šoha tut na zaprinava.“ A savore učeņika avke phenenas.

E modlitba andre Getsemansko zahrada

³⁶ Palis lenca o Ježiš avla pre ajso than, so pes vičinel Getsemane. Ode phenda peskre učeņikenge: „Bešen tumenge kade, medik man me džava te modlinel.“ ³⁷ Ila peha le Peter the le Zebedeoskre duje čhaven. A zaila les o pharipen the e žala. ³⁸ Akor lenge phenda: „Miri duša hiņi pro meriben smutno! Ačhen manca kade a ma soven!“

³⁹ Geļa lendar sikra dureder anglal, peļa le mujeha pre phuv a modlinelas pes: „Dado miro, te pes oda del, mi obdžal man kadi kuči. Ale na oda so me kamav, ale so tu kames.“

⁴⁰ Palis avla ke peskre učeņika, arakhļa len te sovel a phenda le Peteriske: „So, na birinen manca te ačhel jekh ora upre? ⁴¹ Ma soven a modlinen tumen, hoj te na džan andro pokušeņje! Bo o duchos kamel, ale o telos hino slabo.“

⁴² Pale pes odgeļa dujtovar te modlinel a phenelas: „Dado miro, te man našti obdžal kadi kuči a mušinav la te pijel, mi ačhel pes oda, so tu kames!“

⁴³ Sar avla, arakhļa len pale te sovel, bo cirdelas len igen te sovel. ⁴⁴ Mukļa len, odgeļa pes pale tritovar te modlinel a phenda pale ola lava.

⁴⁵ Palis avla ko učeņika a phenda lenge: „Mek furt soven a odpočovinen tumenge? Dikh, avla odi ora, sar o Čhavo le Manušeskro hino dino

andro vasta le binošne manušenge. ⁴⁶ Ušten upre, aven džas. Miro zradcas hino pašes.“

O Judaš zradzinel le Ježiš

⁴⁷ Androda, medik o Ježiš vakerelas, avla o Judaš, jekh le dešudujendar. Leha avenas but nipi le šablenca the le pacenca andro vasta, save sas bičhade le bare rašajendar the le phured-erendar. ⁴⁸ Le Ježišoskro zradcas lenge diňa anglal te džanel: „Oda hin oda, kas čumidava. Chuden les.“ ⁴⁹ A takoj avla o Judaš ko Ježiš a phenda: „Smirom tuke, Rabbi!“ A čumidla les.

⁵⁰ O Ježiš leske phenda: „Priateljina, ker oda, soske avlal.“

Avke avle, chudle les a zaile. ⁵¹ Jekhvareste jekh olendar, ko sas le Ježišoha, iľa avri e šablă, demađa le nekbaredere rašaskre slugas a odčhinda leske o kan.

⁵² O Ježiš leske phenda: „Thov e šablă pale pro than, bo sako, ko pes la šablăha marel, la šablăha the merela. ⁵³ Abo gondolines tuke, hoj našti akana mangav mire Dades a ov mange bičhadahas buter sar dešuduj (12) legioni aňjelen? ⁵⁴ Ale sar pes palis naplňindehas o Pisišagi, save phenen, hoj pes oda kavke mušinel te ačhel?“

⁵⁵ Andre odi ora phenda o Ježiš le nipenge: „Avlan pre ma le šablenca the le pacenca, hoj man te zalen sar varesave živaňis? Sako džives bešavas maškar tumende andro chramos, sikavavas a na phandlan man. ⁵⁶ Ale kada savoro pes ačhila, hoj pes te naplňinel oda, so pisinde o Proroka.“ Androda les savore učeňika omukle a denašle het.

O Ježiš angle Bari Rada

⁵⁷ Avke zaile le Ježiš a ligende les ko Kajfaš, ko nekbareder rašaj. Ode pes zgele o zakoňika the o phuredera. ⁵⁸ O Peter avelas pal leste dural a doavla dži andre dvora le nekbareder rašaskri. Geľa andre a bešla peske le sluhenca, hoj te dikhel, sar oda savoro doperela.

⁵⁹ O bare rašaja, o phuredera the cali Bari Rada kamenas te arakhel falošno svedctvos pro Ježiš, hoj les te murdaren. ⁶⁰ Ale kajte avle but falošna švedki, the avke nič na arakhle.

Palis avle duj džene ⁶¹ a phende: „Kada manuš phenda: ‚Šaj čhivav tele kada chramos a tel o trin džives les pale šaj ačhavav.‘ “

⁶² Akor uštíla o nekbareder rašaj a phenda leske: „Nič na phenes pre oda, so pre tu kala manuša vakeren?“ ⁶³ Ale o Ježiš sas čhit. A o nekbareder rašaj leske phenda: „Le vera anglo džido Del a phen amenge, či sal tu o Kristus, o Čhavo le Devleskro.“

⁶⁴ O Ježiš leske phenda: „Tu oda phendal. Ale phenav tumenge, hoj akanastar dikhena, hoj *o Čhavo le Manušeskro bešel pre čači sera le Nekzoraledereskri a avel pro ňeboskre chmari.*“

⁶⁵ Akor čhingerđa o nekbareder rašaj peskre gada a phenda: „Ruhinel pes! Kampel amenge mek švedken? Akana šundan, sar pes ruhinel!

⁶⁶ So pre oda phenen?“

A on odphende: „Zaslužinel peske te merel!“

⁶⁷ Akor leske chudle te čhungarel andro muj a marenas les pal o šero. Aver les marenas

le pacenca ⁶⁸ a phenenas: „Prorokin amenge, Kristus! Ko tut demada?“

O Peter zaprinel le Jezis

⁶⁹ O Peter bešelas avri pre dvora. Avla ke leste jekh služka a phenda leske: „The tu salas ole Jezišoha andral e Galileja.“

⁷⁰ Ale o Peter zaprinđa angle savoredženende a phenda: „Na džanav, so vakeres.“

⁷¹ Sar geľa paš e brana, dikhľa les aver služka a phenda olenge, ko ode sas: „The kada manuš sas ole Jezišoha andral o Nazaret.“

⁷² Ale o Peter pale zaprinđa a iľa vera: „Na prindžarav ole manušes!“

⁷³ Sikra paloda avle ola, ko ode ačhenas, a phende le Peteriske: „Tu sal čačes jekh lendar, bo tiro vakeriben pre tu phenel avri.“

⁷⁴ Androda pes o Peter chudňa te košel a iľa pre peste vera: „Me na prindžarav ole manušes!“ A takoj gilada o kohutos. ⁷⁵ Akor avla le Peteriske pre godi ola lava, so leske o Jezis phenda: „Sigeder sar o kohutos gilavela, tu man trival zaprineha.“ Geľa avri a chudňa igen te rovel.

27

O Jezis ligendo ko Pilat

¹ Sig tosara pes dovakerde savore bare rašaja the o phuredera le nipengre pro Jezis, hoj les dena te murdarel. ² Phandle les, ligende het a oddine le vladariske le Pilatoske.

Le Judašiskro meriben

³ Sar dikhľa o Judaš, savo diňa andre le Ježiš, hoj les odsudzinde, sas leske pharo a diňa pale le bare rašajenge the le phurederenge ola tranda (30) rupune love ⁴ a phendã: „Kerdom binos, bo zradzindom o ňevinno rat.“

Ale on odphende: „So amen hin andre oda? Oda hin tiri veca!“

⁵ O Judaš čhida ola rupune love andro chramos a odgeľa. Palis geľa a figinda pes.

⁶ O bare rašaja ile ola love a phende: „Našti len thovas andre le chramoskri pokladňica, bo oda hin o počňiben vaš o rat.“ ⁷ Dovakerde pes a ole lovenca cinde e maľa le hrcňjariskri, hoj ode te parunen le cudzincen. ⁸ Vašoda pes vičinel odi maľa „Maľa le Rateskri“ dži adadžives. ⁹ Akor pes ačhila oda, so sas phendo prekal o prorokos Jeremijaš: „Ile ola tranda (30) rupune love, o počňiben, pre savo pes dovakerde o čhave le Izraeloskre, ¹⁰ a dine len vaš e maľa le hrcňjariske, avke sar mange prikazinda miro Raj.“

O Ježiš anglo Pilat

¹¹ O Ježiš ačhelas anglo vladaris a o vladaris lestar phučľa: „Sal tu o židoviko kralis?“

„Tu oda phendãl,“ phendã leske o Ježiš.

¹² O bare rašaja the o phuredera pre leste but vakerenas, ale ov nič na odphendã. ¹³ Akor lestar o Pilat phučľa: „Na šunes, keci pre tu vakeren?“

¹⁴ Ale o Ježiš leske na odphendã aňi lav, vašoda pes o vladaris igen čudalinelas.

¹⁵ Sako berš pre Patrađi premukelas o vladaris le nipenge jekhe bertenošis, saves peske o

manuša kidenas avri. ¹⁶ Akor ode sas jekh igen nalačo bertenošis, saves vičinenas Barabaš.

¹⁷ Sar pes o nipi zgele, phučła lendar o Pilat: „Kas kamen, hoj tumenge te premukav: Le Barabaš, abo le Ježiš, saves vičinen Kristus?“

¹⁸ Bo džanelas, hoj les andral e zavist dine andre.

¹⁹ Sar bešelas o Pilat pro sudno stolkos, bičhađa ke leste leskri romni, hoj leske te phenen: „Te na chal tut nič ole čačipnaskre manušeha, bo adadžives andro suno but cerindom vaš leske!“

²⁰ Ale o bare rašaja the o phuredera marde upre le nipen, hoj te mangel le Barabaš a te murdaren le Ježiš.

²¹ O Pilat lendar phučła: „Kas kale dujendar kamen, hoj tumenge te premukav?“

„Le Barabaš!“ odphende.

²² A o Pilat phučła: „A so te kerav le Ježišoha, saves vičinen Kristus?“

„Ukrižin les!“ vičinenas savoredžene.

²³ Ale ov lendar phučła: „So ajsa nalačo kerđa?“

No on mek zoraleder vičinenas: „Ukrižin les!“

²⁴ Sar dikhła o Pilat, hoj nič našti kerel a o nipi keren mek bareder vika, ila o paňi, thođa (omorda) o vasta anglo nipi a phenda: „Me som žužo kale manušeskre ratestar! Pre tumende oda ačhel.“

²⁵ A savore nipi phende: „Leskro rat pre amende the pre amare čhave!“

²⁶ Akor lenge premukła le Barabaš. Ale le Ježiš zbičinda a diňa te ukrižinel.

O slugađa asan le Ježišostar

27 O slugađa ile le Ježiš andre le vladariskro palacis a zgele pes pre leste calī čata. 28 Čhide leske tele o gada a urde les andro purpurovo plaštōs. 29 Le trñendar leske kerde koruna a thode leske la pro šero. Dine les palica andro čačo vast a perenas anglal leste pro khoča. Asanas lestar a phenenas: „Mi dživel o židoviko kralis!“ 30 Čhungarenas pre leste, ile odi palica a marenas les pal o šero. 31 Sar lestar imar preačhile te asal, čhide pal leste tele o purpurovo plaštōs, urde pre leste leskre gada a lidžanas les te ukrižinel.

O Ježiš ukrižimen

32 Sar avenas avri, arakhle varesave manušes, savo pes vičinelas Šimon Cirenejsko. Leske prikazinde, hoj te lidžal le Ježišoskro kerestos. 33 Avle pre oda than, so pes vičinel Golgota, so hin „le Lebkengro Than“. 34 Dine les te pijel mol mišimen varesoha, so hin igen kirko. Ale sar koštolinda, na kamla te pijel. 35 Sar les ukrižinde, rozđelinde peske leskre gada a losinenas vaše, [hoj pes te naplñinel oda, so phenda o prorokos: „Rozđelinde peske mire gada a losinenas vaš mire veci.“] 36 Palis peske o slugađa bešle a stražinenas les. 37 Upral leskro šero dine te pisinel leskri vina: „Kada hin o Ježiš, o kralis le Židengro.“

38 Jekhetane leha ukrižinde duje zbujņiken, jekhes pal e čači sera a dujtones pal oki sera. 39 Ola manuša, save odarik predžanas, pes ruhinenas, kerenas le šerenca 40 a phenenas:

„Tu, so čhives tele o chramos a tel o trin džives les ačhaves, zachrañin tut! Te sal o Čhavo le Devleskro, av tele pal o kerestos!“ ⁴¹ Avke lestar asanas the o bare rašaja le zakoiñenka the le phurederenca a phenenas: ⁴² „Avren zachrañinelas a pes našti zachrañinel? Ov hino o kralis le Izraeloskro! Akana mi avel tele pal o kerestos a pačaha leske! ⁴³ Pačalas le Devleske, akana les mi zachrañinel, te les kamel! Se phendā: ‚Me som o Čhavo le Devleskro!‘ “ ⁴⁴ Asanas lestar the ola, ko leha sas jekhetane ukrižimen.

O Ježiš merel

⁴⁵ Dešuduj (12) orendar* pro dilos avla o kalipen pal cali phuv a likerđā dži trin ori pal o dilos. ⁴⁶ Vaj trin orendar o Ježiš zoraha vičindā: „Eli, Eli, lama sabachtani?“ So hin prethodo: „Devla miro, Devla miro, soske man omuklal?“

⁴⁷ Sar oda šunde varesave džene, save ode ačhenas, phende: „Vičinel le Eliaš!“

⁴⁸ Jekh dženo takoj denašla te močinel e špongija andro šut, thođa la pre paca a delas les te pijel. ⁴⁹ Ale okla džene phenenas: „Muk avke! Dikhaha, či les avela o Eliaš te zachrañinel!“

⁵⁰ Ale o Ježiš pale zorales vičindā a muľa.

⁵¹ Akor o pochtan, so sas figimen andro chramos, pharila pro jepaš uprunestar dži tele, e phuv razisaľolas a o skali pharonas. ⁵² O hrobi pes phundravenas a but sveta manuša uštile andral o meriben. ⁵³ Avle avri andral o hrobi

---

* **27:45** 27,45 E grecko čhib: Šov orendar dži eña ori. Akor rachinenas o ori avres sar adadžives.

paloda, sar o Ježiš uštíla andral o meriben, a gele andro sveto foros, kaj pes sikade but dženenge.

⁵⁴ Sar dikhlá o velítelís the ola, ko leha stražinenas le Ježiš, hoj e phuv razisalolas, a the oda savoro, so pes ačhelas, igen pes daranas a phenenas: „Ov sas čáčes o Čhavo le Devleskro!“

⁵⁵ Sas ode the but džuvla, save dikhenas dural. On džanas pal o Ježiš andral e Galileja a kerenas pašal leste. ⁵⁶ Maškar lende sas e Maria Magdalena the e Maria, e daj le Jakoboskri the le Jozefoskri, a mek e daj le Zebedeoskre čhavengri – le Jakoboskri the le Janoskri.

O Ježiš parundo

⁵⁷ Sar zaračila, avla jekh barvalo manuš andral e Arimatija, savo pes vičinelas Jozef. Ov sas tiš le Ježišoskro učeňikos. ⁵⁸ Geľa pal o Pilat a mangelas le Ježišoskro felos. Avke o Pilat prikazinda, hoj leske les te den. ⁵⁹ O Jozef íla o felos a zapačarda les andre žuži lepeda. ⁶⁰ Thođa les andre peskro nevo hrobos, savo avri kerđa andre skala. Palís zakerđa o vudar andro hrobos bare bareha a geľa het. ⁶¹ Sas ode e Maria Magdalena the oki aver Maria a bešenas anglo hrobos.

⁶² Pre aver džives pro šabat pes zgele o bare rašaja the o Farizeja ko Pilat ⁶³ a phende: „Rajeja, avla amenge pre godi, hoj oda zvodcas, mek sar dživelas, phenda: ‚Pal o trin džives uščava andral o meriben.‘ ⁶⁴ Vašoda prikazin, hoj dži o trito džives mištes te stražinen o hrobos, hoj les te na aven leskre učeňika rači te čorel a te na phenen le nipenge, hoj uštíla andral o meriben.

Avke ela o posledno klamišagos goreder sar o ešebno.“

⁶⁵ O Pilat lenge phenda: „Hin tumen slugađa, džan a stražinen les, sar ča džanen.“ ⁶⁶ Avke on gele, zapečatiŋde andre o bar a dine le slugađeŋge te stražinel.

28

O Ježiš uštel andral o meriben

¹ Pal o šabat, sar avel avri o kham pro ešebno džives andro kurko, gele e Maria Magdalena the oki dujto Maria te dikhel o hrobos.

² A dikh, e phuv zorales razisalila, bo o aňjelos le Rajeskro avla tele andral o ŋebos, odcirdňa o bar pašal o hrobos a bešla peske upre. ³ Leskro muj švicinelas sar bleskos a leskre gada sas parne sar jiv. ⁴ O slugađa lestar avke darandile, hoj ačhile sar mule.

⁵ Ale o aňjelos phenda le džuvlengge: „Tumen ma daran! Bo džanav, hoj roden le Ježiš, savo sas ukrižimen. ⁶ Ov kade nane, bo uštila andral o meriben, avke sar phenda. Aven, dikhen oda than, kaj pašlolas. ⁷ Džan sigo te phenel leskre učeňikenge, hoj uštila andral o meriben a džal anglal tumende andre Galileja. Ode les dikhena. Ma bisteren pre oda, so phendom!“

⁸ Avle sigo avri andral o hrobos a daraha the bare radišagoha denašenas oda te phenel leskre učeňikenge. ⁹ A jekhvareste androda pes lenca o Ježiš arakhla a phenda lenge: „Smirom tumenge!“ On avle ke leste, klaňinenas pes leske a chudenas pes leskre pindrendar. ¹⁰ Akor

lenge o Ježiš phenda: „Ma daran tumen! Džan te phenel mire phralenge, hoj te džan andre Galileja. Ode man dikhena.“

O bare rašaja prepočinen le slugađen

¹¹ Sar o džuvla džanas ko učeņika, varesave ole slugađendar odgele andro foros a phende le bare rašajenge savoro, so pes ačila. ¹² O bare rašaja pes zgele le phurederenca te dovakerel a dine le slugađen but love ¹³ a phende: „Phenen, hoj leskre učeņika avle rači a čorde les akor, sar tumen sovenas. ¹⁴ A te pes oda došunela o Pilat, amen les prevakeraha a keraha sa, hoj pes tumenge nič te na ačhel.“ ¹⁵ O slugađa ile o love a kerde avke, sar lenge sas phendo. A kada vakeriben pes rozligenda maškar o Židi dži adadžives.

O Ježiš bičhavel le učeņiken

¹⁶ O dešujekh (11) učeņika gele andre Galileja pre oda verchos, kaj lenge phenda o Ježiš. ¹⁷ Sar les dikhle, klaņinas pes leske, ale varesave pochibinas. ¹⁸ O Ježiš avla ke lende a phenda: „Hin mange diņi savori zor pro ņebos the pre phuv. ¹⁹ Vašoda džan a keren mange učeņiken andral savore narodi. Bolen len andro nav le Dadeskro, le Časkro the le Svete Duchoskro ²⁰ a sikaven len te dolikerel savoro, so tumenge prikazindom. Dikhen, me som tumenca sako džives, medik na ela o koņec le svetoskro.“

**Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib,
Slovensko 2022**
**Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2022 (New Testament+)**

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word for the World Slovakia

Language: Romanes (Romani, Carpathian)

Contributor: Eastern European Mission

Eastern Slovak Romani Bible

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani.' The Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Audio of the New Testament is available and that of the Old Testament is expected by the end of 2023.

The text and audio are accessible on YouVersion, Bible.com, Biblia.sk, Bible.is, <https://romani.global.bible>; etc. A standalone app can be downloaded from GooglePlay: search for E Biblia Andre Romani Chib.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 15 Apr 2023

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849